

Nr. 3

Mars 1981

4.mai

INNHold:

Sentralstyrets plenum om høyre.....	s 3
Sentralstyret om utmeldingane i Bergen.....	s 4
Høgreføren er ein realitet.....	s 5
Høgredebatten: andre runde fra K.....	s 12
Replik til K.....	s 14
Er alt svart, noen kommentarer til Tromsø-lag.....	s 14
Høyre, venstre og den såkalte sentrismen.....	s 16
Et svar.....	s 17
"Livet blir for kjipt uten kampanjer".....	s 19
Stopp avvaksdebatten: tenk framover i staden.....	s 21
Velen fram går først til venstre.....	s 22
Interessekampen og det stratiske målet.....	s 23
RV: NKS og valgarbeidet.....	s 24
Innretting på valgkampen.....	s 25
Sosialismedebatt, hvem reviderer.....	s 29
Rapport om stoda: Er høgre ein fiksjon.....	s 33

DAULINE FOR NESTE NUMMER: 10. APRIL

Innlegg til 4. mai:

Vi tar gjerne i mot innlegg til 4. mai. Husk at interdebatten er viktig både for å styrke demokratiet og sentralismen i forbundet.

Noen gode råd til skriverne fra redaksjonen: Ikke skriv for lange innlegg. Prøv å hold innleggene under 3 - tre - maskinskrevne A4 sider (dobbel linjeavstand). Du trenger ikke skrive innlegget på maskin hvis du har leselig håndskrift, men prøv å beregne lengden etter maskinskrevne sider.

Finn overskrift på innlegget sjøl. Hvis innlegget er langt hjelper det leseren om du setter inn mellomoverskrifter.

Hilsen redaksjonen

SENTRALSTYRETS PLENUM OM HØYRE

1. Sentralstyret har diskutert spørsmålet om høgrevviket i NKS og meiner det er klart dokumentert at det eksisterer eit systematisk høgrevvik som gir seg uttrykk på ein rekke område.

2. Hgreavviket viser seg som politiske idear, linjer og praksis som på forskjellig måte vil gje slipp på kommunistiske prinsipp og stikke våre revolusjonære målsettinger under ein stol. Diskusjonane i organisasjonen om desse spørsmåla må rettast inn på å vise at det ikkje berre er snakk om høgrefeil på enkelte område, t.d. demokratisk sentralisme, men at det finns ein systematisk høgretendens. Dei foreståande årsmøtediskusjonane i distrikta må legge vekt på å få fram dette.

3. Politisk utval s.i analyse av høgrefafen fra desember -80 har blitt bekrefta i tida som har gått etter at vedtaket vart fatta.

Men vedtaket har manglar:

- det analyserer ikkje det samfunnsmessige og ideologiske grunnlaget for høgrev
- i allmheild for lite dokumentasjon
- det grunnleggjev ikkje eller forklarar bruken av omgrepa høgrev og venstre.

Sentralstyret gjev derfor AU i oppdrag å utarbeide meir materiale om høgrefeila med sikte på å utvikla analysen av høgrev.

4. Sentralstyret vil åtvara mot tendensar til å undervurdere høgrefeila. Særleg bakgrunnen til utmeldingane i Bergen har vist at å unnlate å ta opp kampen mot slike tendensar kan få svært alvorlege konsekvensar for NKS.

5. I tida framover må skoloring og studiar i dei grunnleggjande prinsippa i marxismen bli ei svært sentral oppgåve. Det særregne avvik på dette området er alvorleg, og det er viktig at DSA raskt diskuterer situasjonen på dett området og legg konkrete planar for korleis dette arbeidet skal styrkast. Det er også viktig at årsmøtediskusjonane i distrikta tek opp dette området særskilt.

Skoloring i demokratisk sentralisme er særleg viktig no.

6. Ei viktig målsetting for sommarleirar og haustseminar må vere å konsolidere NKS på dei grunnleggjande prinsippa i marxismen og samstundes reise diskusjonar på spørsmål som marxismen enno ikkje har tilfredsstillande svar på.

UTMELDINGANE I BERGEN

Sentralstyret beklagar at 7 medlemmer av forbundet i Bergen har meldt seg ut.

Del utmeldte si grunngjeving for å melde seg ut, gjeld først og fremst spørsmål kring partileiinga si praktisering av den demokratiske sentralismen, særleg i samband med landsmøterørsla og landsmøtet i partiet. Del utmeldte hevdar at landsmøterørsla og landsmøtet har vist at demokratiet ikkje fungerer i m-l-rørsla, - at partiet har blitt byråkratisk-sentralistisk.

Også i sentralstyret er det forskjellige vurderingar av delar av vedtaka frå partilandsmøtet, t.d. i synet på høgrefaren (sjå eige vedtak). Det er også forskjellige vurderingar av landsmøterørsla og dei utmeldte sin kritikk av partileiinga.

Men likevel er vi alle samde om at det ikkje finns grunnlag for dei konklusjonane dei utmeldte har dratt. Med vårt kjennskap til partiet og LM-diskusjonane, særleg sosialismediskusjonen, meiner vi det ikkje er noko grunnlag for å seie at sosialismediskusjonane og LM sine vedtak om dette er eit "bevis" på at partiet har vorte "byråkratisk-sentralistisk". Tvert i mot er det vårt inntrykk at denne diskusjonen har vore åpen og i hovudsak betyr ei utvikling av demokratiet i m-l-rørsla. At det er gjort enkelte overtramp frå personar i partileiinga i løpet av denne debatten rokkar ikkje noko på dette.

Vi vil vise til at LM i partiet har vedtatt at diskusjonar og studiar om sosialisme og andre viktige prinsippelle spørsmål skal halde fram. Vi oppfattar også vedtaka frå LM i desse spørsmåla som eit klart uttrykt syn frå LM og den nye sentralkomiteen at det er ei rekke uløyste problem i den marxistiske teorien, og at LM medvite har unngått å fatte vedtak om t.d. korleis parti-

et skal utøve si leilande rolle i eit sosialistisk Norge. Korleis dei utmeldte kan påstå at LM betyr ein slutt på den opne sosialismediskusjonen, er ei gåte for oss.

Uansett kva ein måtte meine om realitetane i sosialismediskusjonen, meiner vi det ville vore svært udemokratisk dersom LM ikkje fatta vedtak som tok stilling til nokre av dei viktigaste spørsmåla som har vore grundig diskutert i lengre tid, ikkje minst i Klassekampens spalter.

Etter utmeldingaene i Bergen er det på sin plass å slå fast at det ikkje finns noko alternativ til AKP(m-l) og NKS for revolusjonære studentar. Vi har vore usamd i manget, men vi meiner korkje passivitet eller andre organisasjonar kan vere noko tenbart alternativ for revolusjonære som i hovudsak støttar vårt revolusjonære grunnlag. Vi oppfattar at dei utmeldte framleis - i alle fall opp til nylig - gjer dette, og vi oppmodar Bergen NKS og partiet lokalt til å ta tiltak for å vinne dei utmeldte attende til NKS.

Vedtaket er utforma av arbeidsutvalget i sentralstyret men sentralstyrets plenum har einstemmig slutta seg til innhaldet i vedtaket.

HØGREFAREN ER EIN REALITET

Politisk Utval sitt vedtak om høgrefeila i NKS har sett igang ein viktig diskusjon i NKS. Og tida etter vedtaket vart fatta har vist at dette i all hovudsak var korrekt. Samstundes er dette vedtaket på ingen måte nokon "fullstendig" analyse. Vedtaket manglar ein analyse av årsakene til høgreavviket. Ein del nye medlemmer har etterlyst ei forklaring på kvifor vi snakkar om høgreavvik og kva dette er. Det er også nødvendig å gje meir materiale om høgreavviket i NKS.

Denne artikkelen skal ta opp desse sakene og er skriven på oppdrag fra Sentralstyret.

INGEN "KAMPANJE" MOT HØGREAVVIKET

Trass i at PU-vedtaket slår fast at vi er mot ei kampanje mot høgrefeila, så er det likevel ein del kameratar som trur at føremålet med vedtaket er ei slags politisk djevleutdriving som skal støtte ein del kameratar ut i det ytterste politiske mørke.

Dette er naturleg vis ikkje føremålet. Det har vore å peike på kva vi meiner er dei viktigaste problema i vårt arbeid no, og vi har gjeve desse feila eit navn: høgrefeil. Vi ønskjer å reise denne diskusjonen i forbundet fordi vi er overtydd om at ei neglisjering av desse problema vil vært alvorlege konsekvensar for NKS. Og vi ser det som vår plikt som kommunistisk leiting å seie klart frå om vårt syn sjølv om mange medlemmer i utgangspunktet er usamd med vår analyse. Så får diskusjonen der argument møter argument få avgjere kven som har rett.

VIKTIG DISKUSJON FOR NKS

Ein del kameratar syns denne diskusjonen går heilt på sta av NKS sine verkelege problem. Ein kamerat oppmodar oss til å stoppe diskusjonen. Slike synsmåtar er eg usamd i. Siste nummer av 4. mai burde overtyde einkvar om at PU-vedtaket har sett i gang fleire svært grunnlegg-

leggande diskusjonar: demokratisk sentralisme, forholdet mellom lokalt og sentralt arbeid, forholdet til revisjonismen i SV, forholdet mellom dagskamp og kommunistisk arbeid, osv. Uansett kva ein kallar feila våre på desse områda, så trur eg dei aller fleste vil seie at dette er viktige spørsmål å diskutere. Men det er etter vårt syn viktig å vere klar over at det er eit system i feila.

Vi må stille oss spørsmålet om kva slags feil det er snakk om. Er t.d. den systematiske tendensen til å unnlate å markere oss som kommunistar eit kapasitetsspørsmål? eller er dette i hovudsak eit politisk og ideologisk problem som har samband med bl.a. at vi ikkje forstår betydninga av den kommunistiske organisasjonen og arbeidet? Eg meiner det siste og vil argumentere for det i det følgjande.

ER "AVVIKSDISKUSJONAR" EIT BLINDSPOR?

Dette hevder ein del kameratar, bl.a. Bugge og eit lag i Tromsø i forrige nummer av 4. mai. Det same seier ein del av dei utmeldte i Bergen i samme nummer.

Dette er eg usamd i. Tvert imot vil eg seie at omgrepa høgre og "venstre" er nødvendige og nyttige reiskapar for ein kommunistisk organisasjon. Når vi snakkar om avvik er det fordi vi vil markere oss mot idear og politikk som på forskjellig måte står i motstrid til vårt revolusjonære grunnlag, marxismen-leninismen-Mao Zedongs tenkning.

Høgreavvik er nytta til å gje navn på tendensar som vil gje slipp på kommunistiske prinsippp og på forskjellig måte stikke våre revolusjonære målsettingar under ein stol. Døme på høgreavvik er "rødt miljø" linja i bysjinga av 70-åra som i praksis betydde å konsentrere arbeidet om å konkurrere med AUF og Unge Høyre

som festarrangørar i staden for å stille seg i spissen for ungdommens kamp.

"Venstre"avvik betyr bl.a. å ha overdriven tillit til egne krefter, planlegge utan å ta omsyn til virkligheta. I m-l-rørsle har viktige karakteristika på "venstre" vore: manglande tillit til medlemmene, oversentralisme, ikkje tolerere usemje innad, manglande demokrati, tendensar til harde slag og stempling i interdiskusjonar.

I NKS si historie kan vi finne døme på begge desse tendensane. Eit typisk døme på "venstre" var den herostratisk berømte "deserteringslinja" i 1976/77 som gjekk ut på at hovudproblemet i, arbeidet var at medlemmene "deserteret" fra organisasjonen. Det er ingen tvil om at liberalisme var eit viktig problem på dene tida, men det var fullstendig å gå på sida av problemet å gjere dette til den viktigaste feilen.

Det er ingen tvil om at mykje av grunnlaget for m-l-rørsle sin framgang i 70åra har vore at vi har vore i stand til å identifisere feila ettersom dei dukka opp, slått fast karakteren av avvika og reist kampen mot dei. Vi har vor i stand til å slå fast at det har vore snakk om forskjellige avvik i forhold til vårt revolusjonære grunnlag og politikk.

HAR LEINGA INGEN HØGREFEIL?

Nokre kameratar har oppfatta vedtaket om høgrevviket som eit forsøk frå leinga på å moralisere over medlemmene sine høgrevvik, men utan å innrømme slike feil sjølv.

Vi meiner at leinga har ein del av ansvaret for at slike feil har utvikla seg (sjå avsnittet om årsaker). Dessutan meiner vi det er områder der leinga har stått for særleg alvorlege høgrevfeil. Det gjeld t.d. sikkerhetspolitikken der avvika kanskje har stått sterkare i sentralen i ein periode. Trass i at det har vore klart for alle i leinga at det har utvikla seg opne revisjonistiske feil på dette området har det ikkje blitt gripe inn mot dette før no. Ei førebels oppsummering av feila på dette området konkluderer med at NKS i lengre tid har fulgt den minste motstands veg:

i den grad sikkerhetspolitiske vurderingar har stått opp mot andre vurderingar, t.d. tid og pengar, så har det siste blitt avgjerande. Eit skikkeleg sikkerhetsarbeid kostar pengar og tid.

I samband med ein del interne konferansar har det vist seg at fleire kameratar har gitt blaffen i å følge det sikkerhetsopplegget som er gitt. Dessutan har det vore mykje organisatorisk rot i sentralen som også uttrykker ei dårleg forståing for betydninga av sikkerheta.

MEIR MATERIALE OM HØGREFEILA

Det er blitt etterlyst meir dokumentasjon om høgrevviket i NKS. Nokre kameratar syns at PU-vedtaket har for liteslik dokumentasjon. Men faktum er jo at dei som i førre nummer av 4. mai gjekk mot høgrevvedtaket ikkje gjorde dette pga. for lite dokumentasjon, men fordi dei er (var) politisk usamde i vår analyse. Innlegga frå Tromsø og frå Bugge viser dette klart: Dei kan f.eks. ikkje sjå at det har vore høgrevvik i sosialismedebatten, at vi har gjort viktige høgrevfeil i forhold til SV, dei er samde i å sjå påliberalisme som eit høgrevvik osv.

Likevel er det sjølsagt viktig å få fram meir konkret materiale om høgrevfeila i NKS. Slikt materiale vil hjelpe oss både til å forstå karakteren av høgrev og kva tiltak vi må sette i verk. Det følgjande bygger m.a. på oppsummeringar etter den siste reiserunde som sentralstyret har hatt i org., og på materiale som kom fram på sentralstyremøtet i februar. I viser elles til eigen artikkel om "'stoda" annan stad i bladet.

Forholdet mellom dagskamp og kommunistisk arbeid

Utan å arbeide for folks nære interesser og alltid legge stor vekt pådette vil vi aldri kunne vinne tillit. Og det er jævlig bra at NKS det siste året har vist at vi evner å gå i spissen for Alta-kampen, universitetspolitikk, levekårsaksjonar osv.

Men vi er jo ikkje først og fremst miljø-

aktivistar ellerkvinne aktivistar. Først og sist er vi kommunistar. Vi er ikkje nøgde med berre å stille oss i spissen for dagskampen. For oss blir dette arbeidet lite verdt dersom vi ikkje samstundes forsøker å vise at under kapitalismen er det ikkje miljøomsyn men profitten som tel. Vi må vise at for at det skal bli slutt på dette må vi få sosialisme og kommunisme. Derfor må vi alltid ha som overordna målsetting i dagskampen å propagandere for sosialismen, utnytte desse kampane til å gjere folk til kommunistar. Verve folk til NKS. Skolere osssjøl og våre sympatisørar. Bygge den kommunistiske organisasjonen systematisk oh målbevisst.

Mi ster vi dette perspektivet er det verkeleg fare på ferde. Derfor er eggrunnleggande usamd med kameratar i Tromsø som ikkje vil legge avgjerande vekt på å sjå kvinnekampen i eit strategisk perspektiv. Dersom Eva, Tromsø (4.mai/januar) hadde rett, ville ikkje NKS og AKP ha nokon eksistensberettigelse.

Oppsummeringar frå heile landet viser at det står ein systematisk tendens til å nedprioritere det særeigna kommunistiske arbeidet. Det viser seg at NKS-laga flest gjer ein bra innsats i dagskampen: Alta, studentkampen, forsvardebatt osv. Fleire plassar dominerer vi det studentpolitiske miljøet. Men samstundes viser detseg:

- 4-5 lag står i fare for å forsvinne til våren fordi det ikkje har blitt jobba med det særeigne kommunistiske arbeidet: Symparbeid, verving
- ein stad får vi over 100 stemmer som Raud Front ved studentsamfunnsvalg, men har berre 5 medlemmer og det er fleire år sidan det vart verva til NKS. Ingen har blitt spurt.
- få lagdriv systematisk skoleringsarbeid i marxismen
- både Oslo og Trondheim DS oppsummerer i sine beretninger at trass i framgang har det stått ei n systematisk tendens i IK-arbeidet

til å drukne i fronten og ikkje utnytte aksjonane til å styrke NKS. Kameratar i Tromsø har oppsummert at dei har gjort tilsvarende feil i IK-arbeidet. Bergen NKS har ikkje oppsummert slike feil, men med mitt kjennskap til Bergen har slike feil blomstrader i fleire år.

-Bergen NKS har dei siste åra hatt jamn tilbakegang i medlemstal. Dette er også det distriktet der markeringa av NKS har vore dårlegast, lite systematiske forsøk på verving, skoleringsarbeidet har ligget nede. Utmeldingane i Bergen har bl. a. samanheng med at høgreidear har fått utvikle seg utan særleg motstand. (Dette er mine vurderingar. Kva meiner Bergen sjøl?)

- mange av dei laga som har verva bra det siste året legg lite vekt på å fostra dei nye medlemmene til erfare kommunistar. Våre nye medlemmer er ofte dyktige IK-aktivistar, men får lite mulighet til å bli dyktige marxistar.

Oppsummert: Vi har eit svært bra utgangspunkt for å kunne styrke det kommunistiske arbeidet og styrke NKS. Vi viser at vi i oraksis evnar å stille oss i spissen for folks daglege interesser på mange områder. Men kva blir dette arbeidet verdt dersom NKS står i fare for å forsvinne til neste semester? Dette er tilfelle berre eit fåtal stader, men den samme tendensen viser seg i ei eller annan form dei fleste stader.

Så er det kanskje nokon som framleis vil påstå at dette er "kapaistetsproblemer". Men går det an å seie for kommunistar at dei ikkje har tid og krefter til å drive med kommunistisk arbeid?

Forholdet mellom lokalt og sentralt arbeid

Det er ingen tvil om at mange ønsker meir og betre leining og sentralisme i NKS. Det er likevel ingen tvil om at forståinga for å vere med å utvikle linjer, sjå på NKS ikkje som eit interessant tilbod, men som ein organisasjon vi har eit kollektivt ansvar for - forståinga for dette er for lav.

Samstundes som mange skolelag i lang tid har etterlyst sentrale linjer på NSU og LNL, så viser det seg at det er svært få som ser segumaken verdtt å møte fram til sentrale konferansar som tar opp desse spørsmåla. Svært få av dei som er innkalla syns det er nokon vits i å gi beskjed om at dei ikkje kan møte fram

Dette trass i at innkalling og sakspapir er sendt i god tid på førehand.

Dersom dette bare gjaldt eit fåtal lag ville det ikkje vore noko å snakke om. Og nokre har sikkert gode grunnar for ikkje å møte fram. Men nåringsen møter fram til LNL-konferansen på Østlandet, da er det grunn til å rope varsko. Det er ikkje moralisme å hevde at dette er uttrykk for ei linje som dersom den får utvikle seg - ikkje berre truar LNL-arbeidet, men NKS som organisasjon fordi ein liten klikk med NKS-leiarar utan kontakt med grunnplanet skal pønseke ut politikken. Slikt tar knekken både på demokratiet og sentralismen.

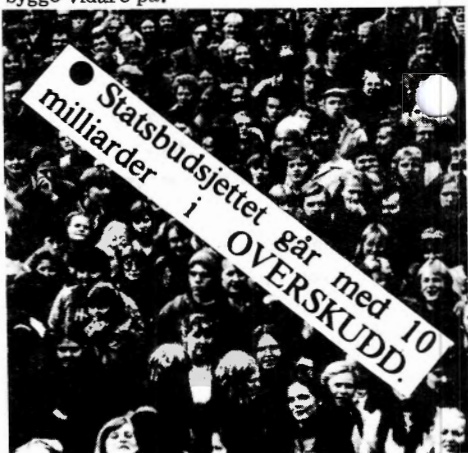
Forholdet til revisjonismen

Beretningane frå Oslo og Trondheim DS oppsummerer høgrefeil i taktikken overfor SV/Sosfront. Særleg gjeld dette i IK-arbeidet. Utan at eghar gjort nokon gallup, vil eg tru at dersom vi spurte mange nye NKS-medlemmer om kva som er skilnaden mellom NKS og

Sosfront så vil dei seie to ting: 1. At Sosfront er mot aktivisme og grunnplansarbeid og 2. at Sosfront har ein reaksjonær utan-ikspolitikk i forhold til Sovjet

Forståinga for karakteren av SV-revisjonismen som eit borgarleg arbeidarparti er mildt sagt dårleg i NKS. Grunnlaget for høgrefeila i forhold til SV er å finne i stor usikkerhet i synet på dei grunnleggande skilnadene mellom marxisme og revisjonisme. Eg meiner det er all grunn til å halde fast ved vår analyse av SV-revisjonismen som vi utvikla i den utskjelte perioden 74-76. Feila som vart gjort seinare evd å t.d. ikkje skille mellom medlemmer og leining, ikkje utvikle ein smidig taktikk og dermed grave djupe grøfter mellom oss og progressive medlemmer og sympatisørar av SV - var feil i taktikken. Det prinsipielle synet vi utvikla på revisjonismen i denne tida var naturlegvis ikkje årsaken til "venstre"feila i taktikken.

Derfor betyr ikkje eit oppgjør med høgrefeil i forhold til SV at vi no skal attende til ei tid med "berre kamp og ikkje einskap". Vi har i løpet av siste året utvikla ein einskapsfront med SV i studentpolitikken som i all hovudsak har vore bra og som det er viktig å bygge vidare på.

Vi har oppnådd ein einskap i aksjonar som er bra

Det som er høg re er ikkje å utvikle eit breitest mulig einskapsfrontarbeid med SV der dette er muleg. Høgrefeil er t.d.:

- å unnlate å ta kamp innad i fronten mot feilaktige linjer.

- å ikkje markere oss mot SV-linjer i utdanningspolitikken som vi er klart usamde i (t.d. deira syn på Stm. 45 og 89, grunnplansorganisering)

- å unnlate å merkere oss mot SV-linjer i dei grunnleggande spørsmåla: Reformisme eller revolusjon, synet på sosialisme, synet på staten og valdsapparatet undr kapitalismen, analysa av sosialdemokratiet osv. Der er ein føresetnad for vidare framgang for NKS at vi reiser slike spørsmål.

- å unnlate å vise samanhangen mellom SVs universitetspolitikk/utdanningspolitikk og reformismen i strategien.

n SV får mellom 20 og 30 prosent av studentstemmene ved valg. Dette er god nok grunn til å byrje å komme på offensiven mot SV eksternt. Men føresetnaden for å kunne lukkast i dette er at vi forstår den grunnleggande karakteren av SV-revisjonismen.

Synet på marxismen - skoleringsarbeid

Vi kan sikkert ført bli samde om at det blir drive for lite og for dårleg skoleringsarbeid i NKS. Eg meiner dette er eit av dei viktigaste uttrykka for høgre i forbundet. Og eg meiner at dette avviket står sterkt ikkje minst i DSA og iaga, mindre i sentralen. I løpet av det siste året har vi utarbeidd ei rekke studieopplegg. Nokre stader er dette nytta med godt resultat, men altfor mange stader har verken nytta seg av opplegga eller kommet med krtikk.

Eg meiner det står ein del feilaktige idear i vegen for framgang på dette området:

- overvurdering av nivået i NKS. Det er eit faktum at skoleringsnivået er skremmande lavt i NKS og dette gjer oss lett påverkelege

frå borgarleg ideologi.

- tendensar til borgarleg skeptisisme. Det er ikkje noko høgareavvik å innsjå at det er mange uløyste problem i marxismen. Men det er eit svært alvorleg høgareavvik dersom tvilen tek overhand: Det er få ting som er sant i marxismen, det er tvilsomt om det finst eit revolusjonært grunnlag osv. Det er eit faktum at det fins slike tendensar i NKS. Eg meiner at innlegget til Bugge i forrige nummer av 4. mai var prega av slike tendensar: Kamp mot "dogmatismen" blir viktigare enn kamp for marxismen.

I sitt lange innlegg tek Bugge berre standpunkt til eit konkret problem (mangel på propaganda): Resten av PU-vedtaket er enten a) tvilsomt eller b)for lite problematiserande eller c) moralistisk eller d) stamplande eller ei handlar om kapasitetsspørsmål. Og Bugges raljering over "disse avvikskampanjene" er logisk: Forutsetninga for å kunne snakke om avvik frå marxismen we jo at vi anerkjenner at marxismen sine grunnleggande prinsipp er sanne. For ein skeptikar er det absurd å snakke om avvik. Uansett kva Bugge subjektivt måtte meine, så argumenterer han i sitt innlegg etter disse linjene.

Bugge følger tildels i sporet til ein kjent skeptikar i antikken (som levde samtidig med den primitive vulgæridealisten Jesus frå Naseret) som meinte at fordi ingen sann kunnskap var muleg skulle menneska "avhalde seg fr å å felle dommar og på den måten befri seg frå unødvendige spørsmål og vinne sinnsro". Er det nokon som ser visse paralleller? Dessutan er det viktig å vere klar over at skeptisisme ofte går samanmed pragmatismen: Det som er umiddelbart nyttig, er også sant. Ført ut i sin konsekvens i politikken fører desse tendensene til fullstendig knefall for borgarskapet og dei mest tilbakeleggande ideane i massene

- undervurdering av studiar i marxismens ABC, dei mest grunnleggande sakene. Ein del kamera-
tar (og nokre av dei utmeldte i Bergen) meiner
studiane i NKS først og fremst bør konsentrere
seg om problema i marxismen. Det er klart
vi skal gjere dette også, men korleis skal NKS-
medlemmene ta stilling til problema dersom berr
berre eit fåtal har elementært kjennskap til
t.d. Lenins partiteori.

Oppsummering: Eg har konsentret med
om nokre områder i det foregående. I tillegg
kunneeg også ha gått inn på områder som er
blitt omtalt tidlegare: Sosialismedebatten,
praktiseringa av den demokratiske sentralis-
men, synet på sosialimperialismen, fagkri-
tikk, synet på den strategiske betydninga av
kvinnekampen. Dels av plassomsyn, dels fordi
dette har blittomtalt fleire gongar tidlegare
må dette utstå.

Dessutan er det områder som enno ikkje
har blitt dratt inn i diskusjonen. Eit døme er
samskipnadspolitikken i Oslo der Grønt Gras
har kome på offensiven fordi vi i alt for stor
grad har gått med på SV sine premisser med
å fokusere einssidig på "brukarstyringa" i
staden for å slå fast at dette er eit fullstendig
underordna spørsmål. Mitt syn er at brukar-
styringa til tid r kan vere gunstig for studen-
tane (Vi har døme på dette).

OM ÅRSAKENE TIL HØGREAVVIKET

Eg vil i det følgande ta utgangspunkt i
Steigans analyse av dette i ei innleiing på
partilandsmøtet. Dette er ei analyse som i
grove trekk også er dekkande for NKS. Men
vi må og sjå det særegne ved NKS.

Steigan opererer med to typer årsaker:
Ytre samfunnsmessige og indre veikskapar i
partiet. I tillegg vil eg legge vekt på ein tredje
kategori: Utviklinga i Kina som har ført til
stor usikkerhet i synet på sosialismen: Vi kan
kalle dette for "Deng Xiaoping-syndromet".

Av samfunnsmessige årsaker nemner
Steigan følgande:

Her ser du tegninga til diktet — *Sangen om
revisjonismen.*

- langvarig fredeleg utvikling av kapitalismen
skaper illusjonar om borgarskapet
- relativ velstand skaper illusjonar om kapi-
talismens evne til å overleve
- massiv påverknad frå borgarleg ideologi
- ideologisk offensiv frå sosialimperialismen
og revisjonismen
- 60-tallsgenerasjonen etablerer seg. Dei
gamle opprørarane forlet barrikadane
- rask framvekst av eitsvært fagleg tillits-
mannsskipt utan partileiing legg grunnlag
for sosialdemokrativering.

For NKS sitt vedkommande meiner eg og
at følgande faktorar er vesentlege:

- på dei høgare lærestadene var marxismen
"in" i byrjinga av 70-åra. Det var ingen stor

belastning å vere marxist, i forhold til idag. Nå har borgarskapet stramma til og den "anerkjente" marxismen ved dei høgare lærestadene er ulike variantar av SV-revisjonismen. To NKS-arar strauk til hovudfag i sosiologi bl. a. med grunnleggjering at dei nytta seg av Lenins "vulgære statsteori" og ikkje Slagstad sin teori som var "vitenskapelig". Det er snakk om ei sterk ideologisk påvirkning mot marxismen frå revisjonismen og tildels open undertrykking av marxismen.

- universitetet produserer også opphørleg open borgarleg ideologi. I ein situasjon der marxismen er på defensiven og NKS-arar er usikre skapar dette godt grunnlag for utvikling av revisjonisme og reformisme i eigne rekker

- universitetet er eit system der strebarmentalitet og karrierisme står i høuset. At dette ikkje fårringverknader i NKS vil vere naivt å tru. Det er ingen tilfeldigheit at lista over vitenskapelig tilsette som har meldt seg ut av NKS og AKP er svært lang. (Utan dermed å seie at alle desse er karrieristar).

- vår klassemessige stilling som intellektuelle småborgarar vil naturlegvis alltid måtte føre til at det er ekstra god grobott for reformisme i våre rekker. Men detter har også historisk vist seg å gje opphav til "venstre"opportunisme (Gløym ikkje det!)

Når detgjeld dei indre veikskapene så har allereide vore inne på nokre av desse. Fpr det første klassesamansettinga. Denne kan vi gjere lite for å endre. Men det er svært viktig å vere klar over at denne alltid vil påverke oss. Vår viktigaste garanti mot at dette skal få for stor innverknad er å knytte mest muleg nære band til partiet. For det andre : Spørsmålet om skoleringsnivået. Dette er lavt. Eit uttrykk for dette er at mange kameratar ikkje veit kva vi meiner med "høgreavvik". Nokre oppfattar det som stemping å kalle standpunkter i interdebatten for revisjonisme. Mangel på skoling

legg NKS open for innpass frå alskens borgarleg og revisjonistisk grums.

For det tredje vil eg leggevekt på den tidlegare omtalte skeptisismen. Eg meiner det er jævlilig viktig å slå fast at vi har eit revolusjonært grunnlag og at det er ein hovudoppgave for oss å forsvare dette mot revijsonistiske forvrengningar. Det er no på tide å reise denne kampen i staden for å surmule over "anti-dogmatisme"-kampanje som forsvant". Berre på denne måten vil vi kunne løysa problema i marxismen og vidareutvikle denne.

For det fjerde er det viktig å vere klar over at det forrige sentralstyret utvikla nokre viktige høgreidear i oppgjeret med tidlegare venstrefeil som bidro til å utvikle høgreavviket i NKS:

- tendensar til å oppsummere venstrefeilla feilaktig: At 75/76 var si svart periode, venstrefeilla var like gale som høgreavviket i 72/73, at proletariseringskampanjakanskje var feilaktig osv. Dette overslaget i oppsummeringa av ei periode som bl. a. hadde dei største 1. mai toga i 70-åra, måtte gje utslag i politikken. I staden for "monlittisk enhet" kom ein tendens til å legge ned den ideologiske kampen, liberalismen fekk utvikle seg, oversentralisme vart erstatta med tendensar til ultrademokrati.

Det er ingen tvil om at i perioden 78/79 utvikla det seg feilaktige idear f. eks. i forhold til den demokratiske sentralismen som NKS framleis er prega av.

Deng Xiaoping-syndromet

Det er etter mitt syn umuleg å forstå framveksten av dei mange ulike høgreideane i sosialismedebatten og i andre grunnleggjande spørsmål utan å trekke inn endringane i Kina sidan 1976 og følgene av dei.

Desse hendingane har vist at det er ei rekke spørsmål ogproblem ved oppbygginga av sosialismen som verken vi eller kommunistar i

i andre land har tilfredsstillande svar på. Dette gjeld spørsmål som særleg har med den økonomiske oppbygginga å gjere: Forholdet mellom plan og marked, verdilova sin betydning, forholdet mellom sentral planlegging og lokal autonomi. Men det gjeld også andre spørsmål: Forholdet mellom politikk og økonomi, klassekampens betydning, sosialistisk demokrati.

VÆR PÅ VAKT MOT "VULGARISERING"

Dersom ein ser på NKS si historie vil ein sjå at det gongane vi har rette kampen mot høgrefeil er d t alltid i kjølvatnet av dette dukka opp "vulgariseringsfeil" - overslag i retning "venstre". Det er difor grunn til å peike på dette no då vi er i ferd med å ta eit oppgjør med ein d l klare høgrefeil. Eg ser ingen slike tendensar i NKS av betydning idag. Men alle-reide no har vi erfart nokre konkrete tilfeller der kameratar i sin iver etter å markere NKS mot andre grupperingar har gjort overslag. I tida framover har DSA eit særskilt ansvar

for å følgeopp denne diskusjonen og samstundes med å rette søkelyset mot høgrefeila må det leggst konkrete planar for t.d. skoleringsarbeidet.

Eg meiner at sosialismedebatten har vist at mange kameratar tar desse problema for lite alvorleg. Det har vore ein diskusjon .f. som i stor grad har vore prega av tendensar til å konstruere utopiar om det sosialistiske demokratiet utan å legge avgjerande vekt på den grunnleggande betydninga av økonomien og klassekampen. Ein diskusjon om sosialistisk demokrati som ikkje ser samanhengen mellom basis og overbygning må ikkje n nødvendigvis bli idealistisk og overflatisk. E t døme på dette er innlegget frå Gunder i forrige nummer av 4. mai, eit innlegg som tenderer i retning av å sette likskapsteikn mellom sosialisme og kommunisme (sjå eigen artikkel)

På oppdrag frå Sentralstyret

PJ

HØGRE-DEBATTEN: ANDRE RUNDE FRA KI

Sentralstyremedlem (SM) svarer på innlegget mitt i forrige nummer av 4. mai med mellom anna påstandar om at eg undervurderar høgreavviket, at eg ikkje nokon gong har foreslått å reisa diskusjonen om høgrefeila, at eg ikkje polemisere mot reformistiske idear, at argumenta mine PU-vedtaket er vikarierende argument, at eg eigentleg er mot høgreavviks-analyse.

Slike påstandar set sjølv sagt min (tvisamme) beskjedenhelt på ei sterk prøve, men eg skal nøyta meg med å slå fast at SM ikkje i det helle har freista å begrunna at eg er skuldig i alt dette. Om han hadde freista hadde det vore mot bedre vitande.

Eg har dei siste åra blitt beskulda for å "stå på dogme'bg for "venstre"linjer, så eg

får vel tåla at eg no blir utskjelt for høgreavvik. (For balansen si skuld om ikkje anna)

Poenget mitt er at det ikkje nødvendigvis treng vera skumle hensikter som lig bak ein kritikk av PU-vedtaket (sjølv om det sikkert er det i mange tilfelle). Bakgrunnen for kritikken var faktisk at eit betre vedtak ville vera eit langt betre våpen i kampen mot høgreavvik. Ein slik mulighet åpnar ikkje SM for i det helle.

Det som eg kritiserer i innlegget var at PU-vedtaket ga inntrykk av at høgreavviket var vedteke i utgangspunktet, og at ein deretter leita seg fram til argument for å støtta opp om denne konklusjonen. Det er viktig i den situasjonen vi er i no å visa at det er på grunnlag av grundige undersøkingar at

ein kjem fram til at det finnst eit systematisk høgrevvik. At PU-vedtaket ikkje maktar å klargjera dette er svært beklageleg, særleg på bakgrunn av den klare tendensen somer i NKS til å gjera den same feilen (med omvendt fortekn). Nemleg å først konkludera med at det i alle fall ikkje er snakk om noko høgrevvik, før ein i det heile tatt stikk fingeren i jorda. Eit par døme som kan illustrera dette frå Blindern den siste tida:

- Eit lag diskuterar høgrevviket og kjem fram til at det ikkje er noko høgrevvik. Deretter oppsummerer ein problema i laget og kjem fram til at den største veikskapen er at folk er passiviserte(!)
- Eit lag diskuterer høgrevviket og kjem fram til at det ikkje er noko høgrevvik. Deretter diskuterer ein problema i Afghanistan-arbeidet, som er hovudoppgåva til laget og kjem fram til at veikskapen her er at vi ikkje kjem ut som kommunistar med kommunistisk propaganda, og at kreftene har vore konsentrert om å få tak i representantar frå dei ulike politiske gruppene til Afghanistan-komiteen, og at massemobiliseringa har mangla heilt.

Det er med andre ord ein tendens til å skilja spørsmålet om høgrevvik frå spørsmålet om kva som er situasjonen i dag, og vurderer det som eit eller anna som "svever over vannene".

Ein del kameratar får det brått så travelt å vurdere det prinsipielt forkastelege i å snakke om høgrevvik utan å knytta det til realitetane i dag.

Ein annaa form for abstraksjon er Bugge sitt spørsmål i forrige nummer om kva som er hensikten generelt med avviks-kampanjer (At Bugge i fleire år har gått hardt inn i kampanjer mot "dogmatisme" og "venstreavvik" utan at han nokon gong har sett det uhensiktsmessige i det, skal få ligga). Når Bugge kan stilla spørsmålet om det prinsipielle ved kampanjer mot avvik, samstundes som han forfektar aktivt synet at NKS rett og slett bør nedleggast (4. mai nov. 80), då er det at vi som satsar på NKS byrjar å lure

på om han verkeleg har sett Lyset. Med utgangspunkt i Bugge sitt (subjektive?) syn: At m-l-rørsla alltid har rota monolittisk omkring i ei av grøftene, er det ikkje rart at Bugge ikkje finn noko avvik. For kva er Bugge sitt svar på all grøftetrafikken? Jau, få slutt på einheitlege linjer, legg ned NKS, eller slutt å definere kvar vegen går, for då kan ingen, ikkje ei linje, ikkje ein mann definierast som grøftefyll.

Dette var polemikk mot to -2- linjer i Bugge sitt innlegg. Dersom eg skulle ta dei resterande 278 ville vi fått ei bok på 200 sider som tok opp dei fleste linjekampane som har forekomme frå Marx til no, fordi det alltid, når feilaktige linjer oppstår, kan komme og vil komma ein eller annan vismenn å forkynna det prinsipielt forkastelege i å nedkjempa feil, fordi "det er ikkje sikkert at noko er feil".

Bugge sine abstraksjonar over temaet avvik, skulle visa klart at spørsmålet om høgrev/ikkje høgrev må konfronterast svært konkret med fakta om situasjonen i dag. Difor kritiserer eg PU-vedtaket for å vera overflatisk og altfor lite konkret. Det er uheldig at PU sitt første initiativ til kamp mot høgrev, at folk rettar same kritikken mot dette som kan rettast mot Bugge, trass i at grundigare undersøkingar for det meste vil gje PU heilt rett i konklusjonane.

Kr.

REPLIKK TIL KI

Sidan K n o klart tilsluttar seg det politiske innhaldet i PU-vedtaket, og heller ikkje svarer på min kritikk av hans forrige innlegg, vil eg tolke det slik at vi er i ferd med å bli samde om dei viktigaste sakene.

Berre ei sak vil eg kommentere: Eg har sjølvsagt ikkje tillagt Ki n skumle hensikter. Det eg forsøkte å påvise var at knutsen på fleire område undervurderte høgrefaren, og at hans kritikk av høgrefaren etter alt å dømme var uttrykk for politisk usemje med vedtaket.

Eg skal innrømme at den skarpe polemiske forma delvis hadde bakgrunn i ein smule irritasjon over at ein sentral kamerat på den eine sida seier seg heilt samd i det politiske innhaldet i vedtaket, men på den andre sida skjeller ut PU og sentralstyret etter noter utan at han på noko vesentleg punkt bidrar til å rette på dei feila han kritiserer PU for.

Sentralstyremedlem

ER ALT SVART

NOEN KOMMENTARER TIL TROMSØ-LAG

I forrige nummer av 4. mai ble det trykket et vedtak fra medlemsmøte i NKS-lag i Tromsø. Dette innlegget inneholder noen kommentarer til vedtaket:

SVARTMALING

Jeg synes dere svartmaler situasjonen i NKS og m-l-rørsla. For det første når det gjelder situasjonen i dag, for det andre når det gjelder m-l-bevegelsens politikk og politikkutvikling.

Til det første: Dere skriver "NKS - og resten av bevegelsen - står i dag oppe i store vansker". Og videre: "Det er feil i politikken, linja for organisasjonen er feil, medlemmene har motsigelser". Dette gir ingen riktig beskrivelse av situasjonen i NKS i dag. Tvert i mot er situasjonen preget av framgang. Eksternt viser dette seg f. eks. ved framgang i interesseorganisasjonene (flertall i landsstyret til sjukepleierne, 4 representanter i landsstyret i NSU mot 0 i fjor, representanter på DHILs landsmøte for første gang på mange år, flertall sammen med SV på studenttingene i Oslo og Bergen, dominans over studentutvalget i Tromsø). Internt viser framgangen seg ved større entusiasme, bedre diskusjoner, i hovedsak større og mer stabilt oppmøte på lagsmøtene, sterk nedgang i antall passive

medlemmer.

Til det andre: Dere skriver at partiet ikke har utvikla en analyse som gjør oss i stand til å forstå viktige spørsmål i det norske samfunnet skikkelig. Og: "Analysen er hengt opp i almenheter". For det første må vi holde fast ved at AKP som det eneste partiet som står på marxismens grunn, sjølvsagt er det eneste partiet som har muligheter til å forklare og forstå utviklingen av det norske samfunn. Marxismens teorier om varen, imperialismen, arbeideraristokratiet, klassekampen osv. gjør oss i stand til å si mye mer fornuftig om det norske samfunn enn DNA med sine tusenvis av heltidsansatte partipamper,

utredere, departementsfolk osv. osv. Konkret: AKPs kortfatta klasseanalyse i prinsippprogrammet sier mer om maktforhold i det norske samfunn enn Maktutredningas bindsterke og ekstremt ressurskrevende verk. Vi kunne sjølsagt ønska oss å gjøre mer konkret rundt klasseanalyse og maktforhold, og det bør også gjøres: Men det er idealisme å tru at et lite parti som AKP kan utrette like mye konkret forskning omkring det norske samfunn som DNAs tusenvis heltidsansatte.

For det andre har AKP utvikla en konkret, grundig og detaljert politikk på to helt sentrale spørsmål i den norske politiske kampen i dag: forsvarspolitikken og sameprogrammet. Man kan være enig eller uenig i partiets militærpolitikk, men den er konkret, grundig og har gang på gang vist seg egna til å føre både NATO-venner og Sovjet-venner opp i umulige situasjoner når de har prøvd å diskutere med oss. Sameprogrammet og partiets samepolitikk har vært blant de faktorer som har gjort Alta-kampen til et vendepunkt i samisk nasjonal historie. Sameprogrammet har fått ros av mange partløse, progressive samer som noe av det beste som er laget om samespørsmål.

I dag driver partiet mye arbeid rundt olje-økonomien og bruken av olje-pengene. Her har vi ennå ikke kommet så langt, men arbeidet går stadig framover.

Og på våre egne områder: Jeg mener NKS er i ferd med å utvikle en relativt bra analyse av statens utdanningspolitikk, og at vi er i ferd med å legge opp en brukbar taktikk i utdanningskampen.

Jeg synes altså dere svartmaler situasjonen ganske grovt i vedtaket deres.

HØYRE OG VENSTRE

"Ledelsen prøver å skremme medlemmene til aktivitet ved å true med høyrestempelet", skriver dere. Det er en utbredt misforståelse at analysen av høyreavviket dreier seg om enkelte høyreavvikere, dvs. enkelte personer som må bekjempes. Det er en like utbredt misforstå-

else at ledelsen er feilfri og sitter og ser ned på en medlemsmasse full av høyrefeil. Høyre-feila dreier seg om en systematisk tendens i organisasjonen. Det betyr at det er sammenheng i de feila som blir gjort, men det betyr sjølsagt ikke at alle gjør samme feila. Og det betyr heller ikke at når et spesielt lag ikke driver Afghanistanarbeid er det i seg sjøl uttrykk for høyrefeil.

Tvertimot. Analysen av høyreavviket bygger på et relativt omfattende materiale fra hele landet. Grunnen til at vi kaller det et systematisk høyreavvik er at svært mange feil og problemer vi ser i organisasjonen skyldes høyreideer (se egen artikkel). Dette kan bare forklares ved at det finnes en strømning høyreideer i hele organisasjonen, sjølsagt også i ledelsen.

La meg bare ta ett eksempel: Ledelsens sikkerhetsrutiner og sikkerhetsarbeid har vært skandaløst dårlig helt siden vi tok over. Dette har foruten allmen uoppmerksomhet og sløvsinn, ført til et par særs alvorlige saker.

Snakket om høyre er altså ikke noe forsøk fra en feilfri og allmektig ledelses side på å skremme de udugelige og høyreorienterte medlemmene til å gjøre noe. Det er et forsøk på en oppsummering av situasjonen i organisasjonen, en oppsummering som har til hensikt å bringe organisasjonen framover. En sammenfatning som slår fast at høyre, som i allmenhet betyr å legge seg flat for borgerskapet, er hovedfaren i organisasjonen. Denne sammenfatningen gjør det mulig for oss å finne ut hvor vi skal begynne for å gå ytterligere framover.

PB

HØYRE, VENSTRE OG DEN SÅKALTE SENTRISMEN

Det pågår en viktig debatt i 4. mai om partilandsmøtet, høyrefaren i ml-bevegelsen og utmeldingene til kameratene i Bergen. Som "gammel rev" i NKS i Bergen vil jeg gjerne si litt om dets om har hendt og oppsummeringene av det som stod i siste 4. mai.

Høyrefaren - en realitet ?

Jeg har ingen problemer med å være enig i landsmøtets vedtak om at det er høyre som er hovedfaren. Ideologisk er høyre tydelig i form av slapp arbeidsstil, umfallenhet i verving, mangelfull markering av kommunistisk propaganda og kommunistiske linjer. Årsakene til denne utviklingen er flere, og jeg vil advare mot forsøk på å finne den ene forklaringen som alt skal kunne tilbakeføres til. Jeg tror partilandsmøtet er inne på en delvis iktige forklaringer når det pekes på utviklingen i sosialistiske land, partiledelsens mangel på håndheving av demokrati, manglende studier og påvirkning fra det borgerlige klassesamfunnet. Det siste er vel noe de fleste av oss merker: Tendensen til å vike unna politisk kamp i omgivelsene, forsone seg med klassesamfunnet fordi det er mulig for oss å kunne ha et ganske ok liv innenfor det, forsøk på å finne løsninger innefor rammen av den bestående samfunnsformen.

Når det gjelder politisk høyre er det klart at forslaget om å innføre frihet til fraksjonering i partiets vedtekter og også tendensen til likestilling av det kommunistiske partiet med borgerlige organisasjoner under sosialismen, er tydelige høyretendenser. Alt i alt virker det som om de fleste feil i

arbeidet er av høyretype. Så langt er jeg enig med NKS/PU og uenig med de utmeldte kameratene. Men i de oppsummeringene av debatten som gis av Bjørge og Per Jørgensen i siste 4. mai utelates en del viktige nyanser slik at problemer i bevegelsen og noe av grunnlaget for utmeldingene i Bergen forsvinner.

Kampanjen mot høyre - og "sentrismen"

Jeg sjøl og mange med meg, både i partiet og NKS i Bergen reagerte svært negativt på utspillet fra AKP/PU i høst der det ble oppsummert at høyreavviket truet partiets eksistens. Dette kan ikke få annen karakteristikk enn et hysterisk overspill fjernt fra virkeligheten i partiet. Hva var hensikten med å mane til kamp mot en imaginær fiende foran landsmøtet?

At høyre truer partiet er klart, men å framstille det som om dette skulle kunne skje på landsmøtet er fjernt fra virkeligheten, noe landsmøtet sjøl er det beste bevis på. Det var derfor ikke noe rart at en god del folk var redde for at en nå var på vei tilbake til en internstil som preget oppgjørey med det forrige høyreavviket og som mange, særlig intellektuelle, i bevegelsen har bitre erfaringer fra. Når stemplingen av hva som er revisjonisme i programdebattene hele tiden har vært svært almen og ikke konkret påpekt hvilke standpunkter partiledelsen oppfatter som revisjonisme, har det ført til usikkerhet om hva som egentlig menes med at prinsippdebatten skal fortsette samtidig som vi skal stå på "et klart prinsipielt standpunkt".

Måten høyreanalysen ble markedsført på bidro til å øke splittelsen i bevegelsen, den førte til en skyttergravskrig der en konkret

vurdering av høyre og venstre i bevegelsen ble erstattet av ensidige diskusjoner der folk som var kritiske til partiledelsens materiale om høyre ikke gikk inn i en konstruktiv debatt om det spørsmålet. I stedet ble kritikken av partiledelsens feil og mangel på forståelse for egne venstrefeil det viktigste. Fjorger gjør derfor en ensidig oppsummering når ahn bare legger vekt på det at vi ikke gjorde vurdering av høyrefaren og ikke førte kamp mot høyre. En god del av ansvaret for at det skjedde ligger på partiledelsens egen presensjon av spørsmålet. Det bidro til at folk trakk samme konklusjon som H. Øgrim og "Melis", trass i at de er uenige med dem både i spørsmålet om å innføre fraksjonsfrihet og i spørsmålet om partiets særstilling under sosialismen. Jeg tror handlingsmåten henger sammen med gamle feil i partiledelsen: Tendensen til å trekke alle konklusjoner sjøl, fremstille seg som allvitere der hensikter er å få medlemmene med på ledelsens linjer. Hvis høyreanalysen hadde vært presentert som en foreløpig konklusjon, der det ble lagt opp til at medlemmene skulle kunne utvikle analysen og bringe fram materiale, istedenfor den bombastiske og overspente måten utspillet fikk, tror jeg situasjonen i dag hadde vært en annen.

Når det er sagt, vil jeg gjerne også hevde at landsmøtet viste at demokratiet i bevegelsen var blitt bedre enn før. Dette fordi landsmøtet langt på vei oppsummerte en god del av kritikken for manglende demokrati, og fordi det gjennom politisk kamp var mulig å få en akseptabel oppsummering av "venstreperioden" i beretningen. Dette resultatet skyldes krav fra grunnplanet, bl.a. påvirkning av partiledelsen fra NKS sin side etter det første beretningsutkastet der venstrefeil omtrent ikke var oppsummert. Jeg er derfor helt uenig i de utmeldtes vurdering av landsmøtebevegelsen, men er heller ikke villig til å sluke alt som skjedde i den rått.

Lærdommene fra Bergen er ikke bare et "Lærestykke i høgrefeil" eller "sentrismens fall" (Jensen og Bjørge). Våre feil er at vi burde diskutert høyrefeilene og ført kamp mot dem som ikke ville innse at de eksisterte. Men jeg vil også hevde at partiledelsen har ansvar for at det oppsto "sentrister" og på den måten presset folk over på de virkelige høyrefolkenes standpunkter.

Til slutt et råd til andre: Ta alvorlig på politisk uenighet, men tro ikke at vi lærer uenighet ved å holde diskusjonene isolert fra medlemmene. Hele tiden etter at uenighetene om høyreanalysene oppstod, har debatten bare vært forbeholdt distriktsstyret i partimedlemmene i Bergen. Landsmøtematerialet fra partiet ble bare fordelt til medlemmene til orientering. Vi burde sjølsagt ha trukket medlemmene med i debatten, studert landsmøtedokumentene både før og etter landsmøtet kollektivt og latt hele NKS ta stilling til innholdet i dem. Når uenighetene så endelig ble lagt fram for medlemmene etter partiets landsmøte, var det utviklet to skilt med folk - ekspertene som kjente diskusjonen og som allerede hadde tatt stilling og på den andre siden en god del folk som med rette oppfattet seg sjøl som stemmekveg.

Johnny Banan.

ET SVAR

Eg er eit stykke på veg samd med Johnny i hans vurdering av at også partileinga har gjort ein del overtramp i høgredebatten. Men eg syns ikkje han greier å skille mellom hovudsaker og underordna saker. Eg meiner det er svært viktig å slå fast at trass nokre overtramp har høgredebatten i partiet representert eit viktig framsteg i utviklinga av partidemokratiet. Berre tenk på sosialismedebatten i KK, diskusjonen om høgve i internblada, aktiviteten

på grunnplanet i partiet rundt dei spørsmåla som det har stått strid om, den opne debatten om sosialisme på sommarleirar og kurs osv. Dette er Johnny samd i.

Eg meiner at ei viktig delårsak til at det utvikla seg feilaktige synsmåter på partileiinga blant ein del kameratar i Bergen nettopp var at Johnny Banan og andre ikkje kjempa mot idear som at LM-rørsla var udemokratisk. Samstundes har det heller ikkje blitt påpekt at det ligg klare ultrademokratiske idear til grunn for dei utmeldte sin vurdering av LM og LM-rørsla. Konsekvensen blei at dei utmeldte fekk fritt spelerom til spreie sine feilaktige idear om at det ikkje fans viktige høgrefeil, at høgre ikkje var noko trugsmål mot partiet osv.

Trass i at eg berre kjenner til små delar av partiet, vil eg meine at det er heilt klart at høgre har vore eit alvorleg trugsmål mot partiet. At LM avgrensa seg nesten einstemmig mot høgre vider berre det som Johnny har godt kjennskap til: At mange folk har endra oppfatningar gjennom diskusjon både i diskusjonen før og på sjølve LM. Det

Og er ikkje Bergen NKS eit godt døme på kva som skjer dersom høgre får utvikle seg i organisasjonen? Høgreavviket har vore eit trugsmål mot partiets eksistens og Johnny tek grundig feil når han påstår at AKP/PU sitt vedtak frå ifjor haust "maner til kamp mot ein imaginær fare". Og her er vi ved kjerna: NKS i Bergen har systematisk un-

dervurdert, ikkje berre høgrefaren i partiet, men også dei konkrete utslaga som dette har fått i Bergen. Det er opplagt at det er skilnader mellom dei utmeldte og H. Øgrm i oppfatningar. Men Johnny seter ingenting om at det blant dei utmeldte dels har utvikla seg opne høgreidear t.d. i forhold til den demokratiske sentralismen, dels like openberr ideologisk forvirring i fleire spørsmål. Ei hovudlinje i arbeidet for å vinne dei utmeldte tilbake til NKS må vere å ta kampen opp mot dei ra feilaktige idear.

Eg synsat Johnny sjøl er litt prega av det synet på LM som dei utmeldte har forfekta. F.eks. påstår Johnny at partileiinga ikkje klart har slått fast kva dei meiner er revisjonisme i sosialismedebatten. Uansett kva overtramp Steigan måtte ha gjort i KK, så har partileiinga si innstilling til kva LM burde vedta vore klar: SK foreslo å stryke tre formuleringer i det opprinnelege prinsipp-programutkastet. Det er dette LM-diskusjonane i partiet skulle ta stilling til - etter oppmoding fra SK.

Per Joh

"LIVET BLIR FOR KJIPT UTEN KAMPANJER"

Det finns ei utbredt motvilje mot "stempling av høyre og "venstre" i hytt og vær", og PU-vedtaket var overfladisk nok til å invitere til slike negative reaksjoner. Hovedsaka er likevel at vedtaket er bra, og at vi nå har et utgangspunkt for diskusjonen. Vedtaket er ikke fatta pga. at noen lider av en slags psykotisk stemplingstrang, men fordi det er alvorlige feil i bevegelsen vår.

Ett eksempel på dette avviket er motviljen mot klassikerne, en slags kamp mot "dogmatisme" som egentlig er et angrep på at vi er historiske materialister. Har vi noe å lære av historia? Er Marx og Lenin noen typer som har sagt en del glupe ord som kan brukes som et slags krydder på en ellers prinsippløs lapskaus? Eller har de faktisk streka opp en del grunnleggende kommunistiske linjer på bakgrunn av ei materialistisk oppsummering av historia? Jeg mener det siste, og det blir bekrefta av at det faktisk fant sted en revolusjon i Sovejet i 1917. Denne revolusjonen kunne aldri ha skjedd hvis ikke Lenin i alle år hadde bekjempa revisjonisme i og omkring kommunistpartiet.

HVOR KOMMER DISSE AVVIKENE FRA?

Det er nødvendig at vi innser at vi aldri kan bli noen perfekte 100% reine kommunister (sjøl om vi aldri så mye ønsker det). Tankene våre blir heile tida påvirket av borgerlig ideologi. Den herskende klassen behersker også ideologien, vi er oppvokst i ei sosialdemokratisk påvirkningsmaskin, og vi er heller ikke infisert mot å bli påvirket av revisjonismen i SV osv. Dessuten er klassetilhørigheta vår av betydning for tenkninga vår. Vi står ikke, som arbeiderklassen, i daglig direkte konfrontasjon med borgerskapet. Det kan føre til at vi glemmer hvor råtten og mektig fienden er, slik at politikken vår blir forma ut fra ei undervurdering av borgerskapet. En slik feilvurdering kan f.eks. føre til økonomisme, - vi tror

vi kan oppnå store reformer og forbedringer innfor det kapitalistiske systemet, og glemmer perspektivet om at de store omveltningene krever en sosialistisk revolusjon. Når vi driter i å markere oss som kommunister, innskrenker oss til frontjobbing og reduserer NKS til kun å bli et "interessant tilbud", gjenspeiler det den samme tenkninga. Dagens brødkrav blir så viktige at vi glemmer at vi skiller oss fra andre brød-aktivister ved å ha langt høyere mål enn "kantinekaffe ned til 1,50".

"VENSTRE" OG HØYRE HÅND I HÅND

En annen bakgrunn for at dette høyreavviket har fått utvikle seg så langt, tror jeg er ei tidligere vulgarisert kampanje mot "venstre" feil. Ei korrigering av stilen med å fly seg ihel på møter, slå om seg med slagord o.l. var riktig, men hvis resultatet blir at "ingen trenger å gjøre noen ting" og oppløsnongstendenser i NKS, har dette vært en karikatur av ei kommunistisk korrigeringskampanje. Og en kan nok engang oppsummere at veien fra "venstre" til høyre er uhyre kort, og at "venstre" i praksis tjener høyre. Har denne kampanja mot "venstre" blitt oppsummert som bra/dårlig noengang?

ER HØYREAVVIKET EN SLAGS

FORKJØLELSE? ELLER KREFT?

Bugge (i 4. mai 2/81) anser høyreavviket for å være en oppkonstruert sak, det dreier seg om en kamp mot vindmøller, ergo finns det ikke noe avvik som må bekjempes. Jeg mener tvert i mot at avviket har ført til at fundamentet vårt som kommunister, m-l-m har vært trua, f.eks. i sosialismedebatten (som jeg gjerne kommer tilbake til en annen gang). Vi tilhører ikke en hvilken som helst småborgerlig "systemkritisk" bevegelse, men vi er kommunister, dvs. at vi må ha en ideologi. Og "rolla som fortropp kan bare bli

oppfylt av et parti som er leda av den mest framskredne ideologien" (lenin). Hadde høyrelinjene fått utvikle seg videre, hadde arbeiderklassen i Norge mista redskapet sitt for å nå sosialismen, - det kommunistiske partiet. Konsekvensen kunne ha blitt at vi hadde sittet igjen med enda et revisjonistparti, et nytt redskap for borgerskapet for å hindre at arbeiderklassen gjør revolusjon.

BØR VI HA EN GRUNN Å STÅ PÅ?

Bugge er mot dogmatisme. Det er en bra ting, men han ramler ned på et standpunkt om at "ingen ting er sikkert", vi kan ikke ta utgangspunkt i historia lenger, det finns ingen vei og ingen grøfter. Bugge foretrekker å sitte i ei myr å være kritisk til alt. Men kan denne myra føre til sosialisme, Bugge? Er ikke sosialismen et så vanskelig mål, og har ikke borgerskapet så sterke våpen mot oss at vi i det minste kan fastslå at vi trenger en vei? Er ikke veten et adskillig bedre alternativ enn å drukne i en myr eller forville seg inn i jungelen (der en kan risikere å bli spist av innfødte SVerer eller kvalt av borgerskapets lianer)

Innholdet i Bugges'kamp mot dogmatismen" blir en grenseløs kritisisme. Krittikk er en bra ting, men hvis alle grunnleggende standpunkt skal revideres, må det kalles revisjonisme. I motsetning til Bugge som prater om vindmøller, sier Lenin en del glupt ut fra historiske erfaringer: "Den svært etterlengta friheten til å kritisere medfører ikke at en teori blir skifta ut med en annen, men frihet fra all helhetlig og veloverveid teori. Det medfører eklektisisme og mangel på prinsipper." (Hva må gjøres, s 32).

I tida framover må vi ta for oss felt for felt av de sakene vi jobber med, og analysere jobbinga vår i forhold til høyreavviket. Vi må studere for å finne årsaker, og bruke historiske erfaringer - ikke isolert fra klassekampen, men nært knytta til praksisen vår. Så herved er ytret ønske om forslag til studier.

Til slutt vil jeg bare si (som nytt medlem etter mange år som politisk lik): Jøss! Det er jo liv i denne bevegelsen her! (sjøl om det ikke ser slik ut fra utsida).

Josefine, Blindern

foto: Josefine

STOPP AVVIKSDEBATTEN: TENK FRAMOVER I STADEN

PU-vedtaket om høgrevviket førte debatten om NKS inn i eit blindspor. Dette ser me klart i forrige nummer av 4. mai. Bladet er ei ørkenvandring i spirituelle innlegg. Feilen er berre at desse innlegga peikar lite framover. Det viktige er ikkje å diskutere merkelappen på problema våre, men kva me skal gjera framover. (Sektetismen, som i og for seg er eit venstreavvik, lever i alle fall). PU bør ta sjølvkritikk på den måten dei la opp debatten på. Sjølv om AKP ser høgrev som hovudfaren, treng ikkje NKS øyeblikkeleg å setta denne merkelappen på sine problem.

PU-VEDTAKET VAR SUBJEKTIVISTISK

Punkta 3c til 3g peiker på ei rekke område der me har gjort for lite. Det er det sikkert mykje i, men som PU/Tromsø seier: "Vi har begrensa ressurser. At vi ikke har klart å drive noe streikstøttearbeid eller fagkritikk har ingenting med høyre å gjøre."

PU-vedtaket er altså subjektivistisk fordi det kjekt peiker på uløyste oppgaver utan å vurdere om me har hatt krefter til å løysa desse oppgavene. Dette er ein gammal venstrefeil i rørsla. Også partiet har hatt subjektivistiske og urealistiske planer i følge TF (Februarnr. med landsmøtevedtaka, s 18). Eg trur PU tar feil når dei ser mangel på polemikk mot SV som uttrykk for at "vi stikk usemje under ein stol". Viss PU meiner vi skulle ha prioritert opp kampen mot SV, kva skulle me då ha prioritert ned?

MORALISME HJELPER IKKJE

PU trur visst me kunne ha gjort meir på alle område, viss berre kommunistane jobba hardt og levde enkelt og dessutan studerte dei kommunistiske organisasjonsprinsippa. Eg trur ikkje kunskapsmangel i kommunistisk organisasjonsteori er nokon viktig forklaring på at ein del lag fungerer dårleg. Moralisme hjelper hel-

ler ikkje. For me har ikkje same tiltru til leiinga som me hadde før. Og det er i hovudsak bra.

STYRK DS

Viss medlemmene ser at leiinga er i stand til å lage ein fornuftig arbeidsplan, rydda opp i organisatorisk rot, og ta initiativ i kampane som pågår, trur eg sikkert passiviteten vil bli mindre. Eg er for å styrka sentralismen ut frå dette. Men ein føresetnad er at leiinga har skikkeleg kontakt med laga og at laga har spillerom til å tilpassa palnane til dei lokale tilhøva. Å betra kontakten mellom laga og leiinga er avgjort ei viktig oppgave.

SOSIALISMEDISKUSJONEN

Til slutt: Eg ser ikkje høgrev som hovudfaren i NKS. Men eg er imot å føra debatten sånn som den nå foregår i 4. mai.

Det er skadeleg for sosialismedebatten at ein del standpunkt blir stempla som høgrevvik. Debatten er jo langt frå avslutta, og kva som er høgrev og kva som er venstre er ikkje avklart. (jmf. Scocossas svar til Finn Sjøe om påstanden om høgrevvik i KAP).

DISKUTER FRAMOVER

I staden for å diskutere kva me skal kalla problema våre, bør me nå diskutera: 1) Kossen skal me gjere leiinga i NKS betre? 2) Kossen skal me prioritera kreftene våre framover? 3) Sosialismen i Norge.

Arne

(norsklaget, Blindern)

SVAR TIL ARNE: VEIEN FRAM GÅR FØRST TIL VENSTRE

Arne skriv: "Det viktige er ikkje å diskutera merkelappen på problema våre, men kva me skal gjera framover". I overskrifta står det: "Stopp avviksdebatten. Tenk framover i staden".

Eg oppfattar dette slik: Mens skipsbseininga krangler om kompasskursen, står Arne og ropar: FRAMOVER FRAMOVER.

Meiner Arne at kursen er grei fram mot revolusjon ogsosialisme? I så fall er det jo hyggeleg for han. Men sosialismedebatten, og debatten om partiteori har jo nettopp synt at det er stor usemje i NKS om en del grunnleggjande spørsmål, og framfor alt uklarhet og manglande kjennskap til marxistisk teori.

TJUUVEN ROPAR: STOPP TJUVEN

Eg er samd med Arne i at PU-vedtaket kunne vore betre dokumentert. Det blir det og idette 4. mai. Men subjektivisme-kritikken rammar deg sjøl. Du vel deg ut punkt 3c-3g og avfeiar dei med at me har ikkje ressursar til å gjera noko med dei. For det fyrste er dette sin syltynn påstand. Fakta syner at laga våre på ein del småstader er dei som har gjort mest med internasjonalt arbeid og i tillegg har drive streikestøttearbeid (jfr. støtte til søppelstreiken frå allmøtet på DH i Volda). Fantastisk er det når Arne gjer det til eit kapasitets-spørsmål å driva polemikk mot SV. Om Arn e meiner at det å dra ei skiljeline mellom reform og revolusjon er noke som får venta til me får tid og overskott, då er det verkeleg grunn til å sjekka kompasset.

For det andre går ikkje Arne inn på nokon reell diskusjon om dei to hovudpunkta til PU: Avvik frå grunnleggjande prinsipp i mlm og avvik i lina for organisasjonen - den demokratisk sentralismen. Det er greitt at "kva

som er høgre og venstre ikkje er avklart" i sosialismedebatten, men nokre av oss påstår at i denne debatten blir det fremja liner som står imot grunnleggjande prinsipp i marxismen si lære om staten og om proletariats diktatur. Kva meiner du om det? Vidare seier du: "Viss leiinga er i stand til å lage ein fornuftig arbeidsplan, rydde opp i organisatorisk rot og ta initiativ i kampane som pågår, trur eg sikkert passiviteten vil minke". Javel, men kva er t.d. "ein fornuftig arbeidsplan"? Blir ikkje det mykje bestemt av kva mål me har med arbeidet? Det er stor forskjell på planar og på f.eks. krav til medlemmene i ein revolusjonær organisasjon og i ein front for t.d. interessekampaktivistar.

Framover sier du. Ja, men kor? Høyredebatten er ikkje fyrst og fremst ein debatt om begreper, men om retninga organisasjonen vår skal gå i, og den debatten bør du kasta deg inn i.

Til slutt: Arne (m/fleire) er redde for at "høgreavvik" skal bli eit stempel som lammar all diskusjon. Ut frå historia vår er det grunn til å ta alvorleg på dette argumentet.

For det fyrste: Om ein ikkjeheld klart for seg innhaldet i omgrepet høgre (at det dreiar seg om feil som peikar i retning av å gi opp det revolusjonære grunnlaget vårt) er det fare for å sopa alle feil ein oppdager opp i "høgre"-sekken. Dette må me vera på vakt mot.

For det andre: Stempling og knebling av debatten er ikkje fyrst og fremst eit spørsmål om kva omgrep ein nyttar, men om klimaet i organisasjonen: Går det an å vera usamd med leiinga og likevel fritt få leggja fram synet sitt og bli tatt alvorleg. Den retten skal eg vera med Arne og slåst for.

Werner V. E.

INTERESSEKAMPEN OG DET STRATEGISKE MÅLET

Det er tidligere blitt skrevet og sagt om intereseekamparbeidet i NKS. Vi har utarbeidet bra linjer på en rekke saker, reist mange rettferdige krav og mobilisert studenter til aksjon for disse krava. Men hva er NKS rolle i denne sammenhengen? Mange av drødkrava er det bred enighet om blant studenter. I aksjoner prøver vi å oppnå fellesskap blant flest mulig. Hva er det da som skiller vår interessekamp fra den som Sos. front driver? Bortsett fra en del uenighet av saklig art er vårt viktigste kjennetegn at vi er kommunister. Vi jobber for et sosialistisk samfunn. Det er vår strategiske målsetting som alt annet arbeid må underordnes.

Sjøl om vi i hovedsak gjør en bra innsats i dagskampen har den strategiske målsettinga en tendens til å forsvinne. Dette er ikke et særegent problem for NKS. Det samme gjelder våre kamerater i partiet som gjør et viktig og bra arbeid i fagbevegelsen.

Lenin så også den samme faren hos de russiske sosialdemokratene og førte en uforsonlig kamp mot økonomismen og undervurdering av den politiske kampen. Med økonomisme mente Lenin en overordning av den økonomiske kampen framfor den politiske. Han anklager økonomistene for å bruke politisk agitasjon nesten utelukkende på et økonomisk grunnlag. Økonomistene ønsket å ta utgangspunkt i det spontane element i arbeiderklassen for å slåss for økonomiske forbedringer og karakteriserte dette i seg sjøl for å være politisk kamp. Lenin påpekte derimot nødvendigheten av å høyne arbeiderklassens politiske bevissthet. For å nå dette målet kunne den økonomiske kampen være et middel, men aldri noe mål i seg sjøl. En økonomisk kamp uten elementer av politisk bevisstgjøring vil bli perspektivløst og ikke kunne tjene revolusjonen.

Hva har dette så med NKS å gjøre? Vi har tidligere blitt minnet på faren for "økonomisme" i interessekamparbeidet vårt. Jeg syns det er viktig å foreta en seriøs vurdering av om dette er tilfelle. Som jeg påpekte innledningsvis har NKS gått i spissen for å mobilisere studentene til kamp for rettferdige krav. Jeg vil ikke kritisere det som er blitt gjort da jeg mener det i hovedsak har vært bra.

Men har vi bevisstgjort mange studenter på statens klassekarakter? Har vi avslørt arbeideraristokratiet eller revisjonismen. Vi har propagandert at staten bare vil ta rotta på oss, at AP ikke er noe bedre enn Høyre og at Sos. fronten ikke er til å stole på. Særlig lenger har vi ikke strekt oss. Vi har klart å mobilisere studenter fram mot en aksjonsdag. Og vi har ikke rekruttert nye medlemmer til NKS i kjølvannet av interessekampen.

Jeg mener dermed at det kan være på sin plass å advare mot perspektivløshet i arbeidet vårt. Det er ikke sånn at det å snakke om sosialismen bare hørte hjemme i tida "før boka til Øgrim". Men vi skal heller ikke lure av oss sosialistiske fraser fordi vi er revolusjonære.

Å kunne sette dagskampen inn i en større sammenheng krever teoretiske studier for å høyne den politiske forståelsen. Ved å lese "Hva må gjøres" av Lenin er det mye lettere å forstå hvorfor Sos. front ikke kan lede interesseorganisasjoner. De har ingen teoretisk forståelse av spørsmål om organisering, om mobilisering av massene, om ledelse, om politisk bevissthet om faren for spontanisme og økonomisme.

Uten en teoretisk forståelse kan vi lett komme til å tru at studentene ikke lar seg mobilisere til kamp fordi de er sløve, passive eller studerer for mye. Vi vil ikke være i stand til å analysere

stortingsmeldinger fordi vi bare kan lese "det som står" i stedet for å forstå det reelle innholdet. Vi vil ikke kunne skille mellom overordna og underordna motsigelser. Vi vil bli et svakt bytte for en sterk og mektig fiende.

I 1970 sa SUF m-l i heftet "Studentene og den sosialistiske revolusjonen": Studentbevegelsens mål er et enhetlig kampfellesskap med hele det arbeidende folket i kampen mot monopolkapitalen og for et sosialistisk samfunn.

La oss gjenreise denne kampen.

På kort sikt betyr det å slåss for økonomiske kår for å lette utdanningsmuligheten for ikke-privilegerte grupper, å slåss for ei utdanning og en vitenskap som tjener det arbeidende folket.

På lengre sikt må vi slåss for et samfunn der dette faktisk kan realiseres!

Britt

RV NKS OG VALGARBEIDET

VEDTAK FRA NKS' SENTRALSTYRE

1. Arbeidet med valgkampen er den beste anledningen vi har i tida framover til å nå ut med politikken vår, vinne oppslutning og utvide omlandet vårt. Hvordan innsatsen vår i valgkampen blir, har stor betydning for hele m-l-bevegelsen.

En skikkelig innsats i valgkampen blant studenter vil få betydning for NKS både på kort og lang sikt.

2. Valgkampen skal være hovedoppgave for NKS fra 1. mai og fram til valget. Dette er nødvendig for å sikre at NKS kan jobbe med valget i løpet av sommeren og for fullt fra semesterstart. Det må legges vekt på å mobilisere NKSere til å drive valgkamp i sommerferien gjennom å tilknytte seg lokale RV-grupper.

3. Den obligatoriske lagsdiskusjonen om valget skal gjennomføres for 15. mai (jfr. planskrivet hvor fristen var satt til før påske). Lagsdiskusjonen om RV skal munne ut i konkrete planer for korleis valgarbeidet skal drivast.

Valgarbeidet må planlegges før sommeren hvis det i det hele tatt skal bli mulig å få gjort noe i sommerferien og i løpet av de få ukene fra semesterstart og fram til valget.

4. Husbesøk og personlig mobilisering må være

hovedmetode i valgkampen. Men vi må innrette arbeidet på flere områder: stands, veggaviser, valgmøter (konfrontasjonsmøter mellom partiene). Dette må sjølsagt planlegges i forhold til de ressursene laget rår over. I hvert fall bør universitetene arrangere konfrontasjonsmøter.

NKS må også samarbeide med partiet på stedet.

5. DSene og lagene skal valgansvarlig som skal velges før sommerferien.

6. Noen undersøkelser som er gjort om studenters partipreferanser peker i retning av at det finnes et stort potensiale av RV-stemmer rundt om på lærestedene. I de nevnte undersøkelsene har RV fått ca. 10% av stemmene, uten at vi dermed vil dra den konklusjonen at RV har 10% oppslutning blant studentene. Men det antyder at vi har større oppslutning enn mange av oss kanskje tror.

Vi må finne metoder for å skaffe oss oversikt over antall RVstemmer på lærestedene. Dette er viktig for å ha et konkret mål på arbeidet vårt og det er viktig for å skaffe oss oversikt over hvor stor oppslutning vår politikk har på de enkelte stedene. Å skaffe seg denne oversikten kan være lett på små skoler man kan by på problemer på f.eks

universitetene. Det bør vurderes å bruke lister i valarbeidet, f.eks. lister som er valgopprop til støtte for RV.

6. Målet i valgkampen er å samle flest mulig stemmer for RV. Vi må sette opp målsettinger

for antall stemmer vi skal oppnå på skolene og universitetene. Målsettingene må settes opp løst av DS og lagene (gjelder lag som ikke ligger under et DS), og følges opp og korrigeres i løpet av valgkampen.

INNRETNING PÅ VALGKAMPEN

Innledningspunktene i forslag til plattform for RV er:

- I dag går tusenvis av bygningsarbeidere ledige, samtidig som folk har et enorm behov for boliger. Så vanvittig er kapitalismen.

- Mens småsjukehus og fritidsklubber nedlegges, fordi "det ikke finnes penger" bruker staten 1-2 millioner kroner om dagen på politiaksjoner for tvinge gjennom Alta-utbyggingen. Slik opptrer borgerskapets stat.

- Kapitalismen og imperialismen skaper stadige økonomiske kriser. Den forgifter lufta vi puster inn og havet rundt oss. Den gjør at ordet "fred" ikke betyr annet enn mellomrommet mellom en krig og den neste. Kapitalismen og imperialismen må ødelegges før den ødelegger oss. Vårt mål er en sosialistisk revolusjon og et sosialistisk samfunn.

- Samfunnsystemet i Sovjet og Øst-Europa er ikke sosialistisk. Under sosialismen har arbeiderklassen makta i staten og fabrikkene. I Sovjet og Øst-Europa blir arbeiderklassen utbytta og undertrykt langt mer brutalt enn i dagens Norge.

- Sosialismen gjør slutt på utbytting av arbeiderklassen. Produksjonen vil kunne planlegges etter det behov folket har, og ressursene vil kunne utnyttes på en planmessig og økonomisk måte. Den private eiendomsretten til de viktigste produksjonsmidlene vil bli opphevd.

- Opp mot kapitalismens passivisering og umyndiggjøring av arbeidsfolk stiller sosialismen solidaritet og aktiv deltaking i kampen for å skape et bedre samfunn

- Rød Valgallianse kan ikke stemme sosialismen gjennom på Stortinget. Men ved konsekvent å representere arbeidsfolks interesser, vil våre representanter gjøre det klarere for folk at det ikke er disse interessene regjeringa og stortingsflertallet representerer. Flere vil skjønna at skal det bli noen virkelig forandring her i landet, nytter det ikke å bytte ut ei DNA-regjering mot ei Høyre-regjering. Det er selve kapitalismen som må byttes ut.

STEM EN UREDD TALSMANN INN PÅ TINGET.

- Rød Valgallianse er en allianse av AKP(m-l) og uavhengige sosialister.

- En stemme til Rød Valgallianse er en stemme til en uredd talsmann for arbeidsfolks krav og interesser. Rød Valgallianse vil gjøre krava til alle som slås for bedre levkår og demokratiske retter kjent fra Stortingets talerstol, og tvinge regjeringa og de andre partiene til å svare. Med Rød Valgallianse i Stortingssalen, vil det ikke lenger nytte å tie arbeidsfolks krav i hjel.

- En stemme til Rød Valgallianse er en

stemme til en konsekvent forkjemper for solidaritet med alle som slåss mot aggresjon og undertrykking - som fblkene i Afghanistan og El Salvador, arbeiderne i Polen og samene her i Norge.

- En representant for Rød Valgallianse vil avvise privilegier og ikke motta mer enn vanlig arbeiderlønn for jobben som stortingsrepresentant.

- En representant for Rød Valgallianse vil ikke nøle med å avsløre det som foregår bak kulissene, uansett "taushetsplikt".

- En representant for Rød Valgallianse vil oppsøke og rådføre seg med vanlige folk for å gjøre en best mulig jobb på Stortinget.

- Rød Valgallianse vil være den eneste virkelige opposisjonen på Stortinget, den eneste som tar arbeidsfolks krav og interesser på alvor, og ikke bare gå inn for å flikke litt på regjeringas arbeiderfiendtlige politikk.

Dette er som sagt et forslag utforma av den sentrale RV-senteret. Plattformen blir vedtatt på RVs landsmøte 4./5. april.

Men disse punktene gir likevel et bra utgangspunkt for å diskutere valkampen og det angir en riktig innretning på valkampen, - særlig for valgarbeid blant studenter.

Hvorfor deltar revolusjonære i det borgerlige valgsirkuset? For det første vil valget stå i sentrum i massemedia og de politiske debattene generelt til midten av september. Å stille seg utenfor valgkampen vil redusere m-l-rørslas mulighet til å nå ut med politikken vår enormt. Tenk bare på hvilken betydning det vil få at RV i år deltar i valgsendingene i NRK.

For det andre vil mulighetene våre til å drive politisk arbeid og nå ut til det norske folk bli helt endre om vi får valgt inn en

Rver på Stortinget. Vi kan ikke avsløre kapitalismen gjennom en valkamp, men vi kan avsløre mye av kapitalismens menneskefiendtlighet gjennom arbeid på Stortinget. "Med RV i Stortingsalen vil det ikke lenger nytte å tie arbeidsfolks krav i hjel".

ER MANDAT UREALISTISK?

Det er mange 1000 stemmer igjen, RV må bli fler% part hvis vi skal få inn en talsmann på Tinget. Sannsynligheten for å få et mandat er vanskelig å vurdere pr. i dag. Mye avhenger av om vi er i stand til å slå gjennom i valgkampen. f.eks. hvilken innvirkning det får at RV deltar i valgsendingene.

Målsettinga for valgarbeidet må være å saml flest mulig stemmer for RV. Vi må ha offensivt utgangspunkt for valgkampen. Vi skal kjempe for å få en talsmann på Stortinget.

NKS KAN SANKE MANGE STEMME

NKS' sentralstyre har vedtatt at valget er hovedoppgave for NKS fra 1. mai og fram til valget. Det politiske mulighetene som ligger i valgarbeidet, - nå ut med en revolusjonær politikk, øke oppslutninga og omlandet vårt, er ikke mindre for NKS enn for andre deler av m-l-rørsla. Et skikkelig valgarbeid blant studenter kan også styrke NKS som organisasjon.

Mye tyder på at RV har et stort potensiale blant studentene. Store deler av studentmassen regner seg til venstresida. Sjøl om flertallet av disse er under revisjonistisk og borgerlig/radikal innflytelse, er det et godt utgangspunkt for oss at sosialismen har høy stjerne blant mange studenter.

Vi kan også vise til et par undersøkelser som peker i samme retning. En spørreundersøkelse blant grunnfagstudenter på Statsvitenskap i Oslo omfattet bl. a. partipreferanse. 10% av de som besvarte spørsmålet ville stemme RV ved kommende valg. (Vel 60 studenter besvarte spørsmålet) En lignende undersøkelse i Bergen gav omtrent samme resultat.

Vi kan sjølsagt ikke generalisere fra disse

to eksemplene til å si at RV har 10% oppslutning blant studenter, men eksemplene peker i retning av at oppslutningen om RVs politikk er større enn mange av oss kanskje tror. Og det antyder at RV kan få mange stemmer på universitetene og skolene.

POLITIKKEN

Sjøl om plattformen for Rød Valgallianse ikke er vedtatt ennå, går det an å trekke fram noen saker som helt sikkert blir viktige i valgkampen: forsvars- og fredspolitikk, regjeringas økonomiske politikk (herunder bl. a. oljemilliardene og for studentene: studiefinansiering), helse- og sosialpolitikk, samenes kamp og på universitet og skoler: statens utdanningspolitikk. Dersom RVs plattform ikke er kommet når dere har diskusjon om valget, bør dere ha et møte seinere om plattformen, evt. noen viktige punkter i den. Dette trenger ikke å være et lagsmøte, men kan like godt avholdes som aktivistmøte. En annen måte å sette seg inn i RVs politikk på og bli en skolert valgkampaktivist er å delta i RV-grupper i sommerferien (jfr. SS-vedtaket).

Det NKS må diskutere spesielt er innrettinga på valgarbeidet blant studenter, som må bli forskjellig fra valgarbeidet på f. eks. en industriarbeidsplass. Vi må huske at mange studenter er for sosialismen (sjøl om de ikke er for AKP) og enda flere er misfornøyd med kapitalismen (anarkister), og det er i første rekke blant disse vi kan hente RVstemmer.

Derfor må vi legge vekt på å vise at sosialismen er et alternativ og hvorfor regjeringa - enten den kaller seg A- eller B-regjering - må føre en politikk som er på kapitalismens premis-

ser. Dette er ikke så vanskelig å finne eksempler som viser dette, eksempler som illustrerer at den kapitalistiske økonomien ikke er innretta å tilfredsstille folks behov men på å øke profitten. (Eks. Norsk Hydro fikk i fjor beholde sitt overskudd på 1 milliard kroner til fri disposisjon, mens det skjæres ned på helse- og sosialsektoren, tog- og bussbilletter går opp osv.)

Vi må få fram at RV ikke vil prøve å reformere kapitalismen og gjøre den bedre, heller ikke innføre sosialismen gjennom parlamentarisk arbeid.

Dette står ikke i motsetning til å propagandere for de konkrete sakene i RVs program, de kampsakene som Rød Valgallianse går inn for. Det har alltid vært revolusjonæres linje og plikt å slåss mot undertrykking under kapitalismen, å slåss for demokratiske retter for vanlige folk og for rettferdige "kronekrav". Vi er for at folk skal ha det best mulig under kapitalismen.

Dessuten nytter det heller ikke å avsløre kapitalismen og borgerskapets diktatur gjennom almene proklamasjoner om kapitalismens elendighet og sosialismens foretreffelighet. Borgerskapets diktatur må avsløres gjennom å reise rettferdige krav og vise at disse blir nedstemt.

HOVEDMOTSTANDERNE I VALGKAMPEN er partiene Venstre og SV.

Venstre har ganske stor oppslutning på universitetene. Årsaken er at Venstre representerer en grønn strømning. Venstre er mot "velferds samfunnet", og mange intellektuelle er mot "velferdssamfunnet", ofte fordi de solidariserer seg med den tredje verden. For så vidt et godt utgangspunkt for oss.

Er det noe spesielt venstre med partiet

Venstre? Partiet er erklært borgerlig. Venstres landsmøte har vedtatt å støtte en Willock-regjering. Det støtter stort sett Høyre i kommunestyrerene. Venstre står ikke engang for "venstrereformisme", men er et uttalt borgerlig "alternativ".

Men det er all grunn til å ta Venstre alvorlig og argumentere skikkelig. Den grunnleggende ideen deres er individuelle løsninger og fordeling på kapitalens premisser: Høytlønte må ikke kreve lønnstillegg, da blir det ingenting til de lavtlønte, studenter må ikke kreve noe, vi tar fra pensjonistene. Dessuten, hvis vi får for høy studiegjeld må vi ha høyere lønn etter endt utdanning, - da tar akademikerne fra de trygdede. Og dessuten tar vi alle fra U-landene.

Visst har de en del rett mht. at vår levestandard til en viss grad bygger på imperialismens utbytting av den tredje verden. Men like riktig er det at massene i India ikke får det bedre om vi får høyere rente på studielånet.

Denne ideologien er gjennomført borgerlig, - du må begynne med deg selv for å forandre verden. Og Norsk Hydro sitter trygt med sine 1 milliarder kroner. Men trua på den individuelle løsningen har særlig godt gjennomslag blant intellektuelle.

Et eksempel på hvordan Venstres faller sammen med kapitalens interesser, er da Bernt Stilulf Karlsen skulle innlede om oljepengene i Det Norske Studentersamfunn i vår. Han kunne ikke riktig bestemme seg for om han skulle representere Venstre, Fremtiden i våre hender eller Industriforbundet, (valget falt til slutt på V). Men uansett hvem han representerte ville konklusjonen bli den samme: oljepengene kan ikke brukes i Norge, de ødelegger den norske økonomien (Industriforbundet) eller de sakl gis bort til U-landene (V/FIV). Begrunnelsene ville riktignok vært forskjellige.

Vi må både gå til felts mot ideologien som Venstre representerer og standpunkt og praksis i konkrete saker.

SOSIALISTISK VENSTREPART

Er SV mer sosialistisk enn venstre? Nei, det kan være snakk om gradsforskjeller hvis vi aksepterer å bruke en borgerlig braderingskala på politiske partier. SV går inn for en del saker som er folks interesser. Men år etter år har de gått fra valgløftene sine og sittet på tinget som trofast AP-hale. Det mest progressive SV har gjort på Stortinget var da Stein Ørn-høi satte seg sammen med samene på Løvebakken.

Også i kommende valgkamp har Berge Furre gitt løfte om ikke å kjempe mot DNA. Det viktigste er å hindre at det blir borgerlig regjering. SV mener heller ikke sjøl at det er noe grunnleggende skille mellom de og sosialdemokratene: DNA er et arbeiderpart et stykke til høyre for SV.

Men det er ikke bare på det parti-politiske bildet i Norge SV aksepterer den borgerlige graderingsskalaen. Strategien for sosialismen er også et graderingsspørsmål: Reformer som gradvis skal gjennomføres. Forutsetninga er sjøl-sagt at det sitter tilstrekkelig mange SVere på Stortinget.

Dette var en sterk forenkling, men innholdet er likevel riktig. Det er nødvendig å ha grep om SVs borgerlig-reformistiske karakter når vi skal føre valgkamp mot revisjonistene, sjøl om vi i hovedsak skal ta SV på konkrete saker. Det er viktig at vi tar oppgjør med en del illusjoenr som finnes i våre rekker om SV (det kommer et innlegg i neste nr. av 4. mai om revisjonismen).

En viktig sak i forhold til SV er militærpolitikken, SVs pasifisme og støtte til Sovjet. Det er verdt å merke seg at SV i år etter år stemte for bevilgninger til det borgerlige militærapparatet (uten reservasjon mot NATO). Når krigsfaren skjerpes, og vi endrer vår politikk i takt med virkligheten, går SV over på en pasifistisk linje og mot bevilgninger.

Sjøl om Sos.front ikke er noe mer sosial-

istisk enn SV, er det taktisk riktig å føre valgkamp mot partiet SV. Det er motsigelser i Sos. front på SVs politikk, og det er mulig å få Sos. frontere til å stemme RV. Og, mange Sos. frontere er heller ikke medlem av SV.

Laget - eller RV-gruppa bør ikke bare studere RVs plattform, men også sette seg inn valgprogrammene til de andre partiene. Dette er særlig viktig i forbindelse med diskusjon om taktikken for valgkampen.

STEM EN UREDD TALSMANN INN PÅ TINGET!

TIL LAGSDISKUSJONEN:

Studer vedtaket om valgarbeidet som sentralstyret har fatta og tillemp planen til de lokale forholdene. Det er nødvendig å legge konkrete planer for valgarbeidet dette semesteret.

Er dere enig i den innrettinga som vi streker opp? Dere bør innrette diskusjonen på den taktiske situasjonen blant studentene på deres sted.

NKS / RU

**hvem
reviderer**

**sosialisme
debatt**

Gunder (i forrige nummer av 4. mai) konkluderer med at Per L. 's standpunkt i sosialismedebatten er en teoretisk begrunnelse for for å gi makta til ekspertene og byråkratene, og hevder at dette er høyreavvik og revisjonisme. Etter min mening er det Gunder som står for revisjonisme i denne debatten. I hvert fall burde han gå grundigere inn på problemene i et sosialistisk samfunn, f. eks. problemer i økonomien, hvordan partiet skal lede, før han trekker slike slutninger. Han burde klargjort sine egne standpunkt bedre før han beskylder andre for revisjonisme.

KLASSEANALYSEN

Gunder stiller spørsmål om hvilken klasse PLs teori tjener, og konkluderer med at den tjener ekspertenes og byråkratenes interesser. Men er ekspertene og byråkratene en egen klasse? Å hevde noe sånt er i hvert fall ikke marxisme og slett ikke leninisme. Ekspertene (jeg antar at Gunder bl. a. tenker på intelligentsiaen) er ikke noen egen klasse. De fleste tilhører småborgerskapet og en del tilhører borgerskapet.

Lenins kriterier for inndeling i samfunnsklasser er: "Klasser er store grupper av mennesk-

er som skiller seg fra hverandre ved den plasse-
sen de inntar i et historisk ^{bestemt} system for samfunns-
messig produksjon, ved sitt forhold... til pro-
duksjonsmidlene, ved sin rolle i den samfunns-
messige organisasjon av arbeidet, og følgelig
omfanget av og måten å tilegne seg den del av
den samfunnsmessige rikdom de rår over."

Hvis vi anvender Lenins kriterier på intelli-
gensiens i Norge skulle det være klart at
en lærer i ungdomsskolen tilhører småborgers-
skapet og en privatpraktiserende lege tilhører
borgerskapet.

Hovedklassene i det kapitalistiske samfun-
net er borgerskapet som eier produksjonsmid-
lene og tilegner seg overskuddet - profitten -
av det som produseres, og den eiendomsløse
arbeiderklassen som gjennom sitt arbeid for
kapitalistene skaper verdiene. Intelligensiens
og andre deler innafor småborgerskapet kan
ta standpunkt i kampen mellom de to hovedklas-
sene, for den ene eller den andre klassen.

KLASSEKAMPEN UNDER SOSIALISMEN

Mao er den av klassikerne som klarest
har oppsummert at klassekampen fortsetter
under sosialismen. Og det er fremdeles en
kamp om makta mellom borgerskapet og prole-
tariatet. Det er ingen ny klasse som har kom-
met inn på klassekampens arena. En annen sak
er at det ikke bare dreier seg om å hindre at
det gamle borgerskapet kommer tilbake til
makta, det dreier seg like mye om å hindre
framveksten av et nytt borgerskap. Jeg går ut
fra at det er dette Gunder vil fram til når han
heveder at PLs teori tjener ekspertenes og by-
råkratenes interesser. Gunder hevder at arbei-
dsdeling mellom manuelt og intellektuelt arb-
eid legger et objektivt grunnlag for framveksten
av revisjonistisk ideologi blant ekspertene og
byråkratene, noe jeg er helt enig i. Men en kan
ikke uten videre si at denne gruppen dermed
vil oppstå som et nytt borgerskap.

Spørsmålet er om vi trenger ekspertise på
ulike felt for å utvikle og styre et så komplisert
samfunn som sosialismen er. Det er ikke spør-

mål om denne gruppen skal ha reell makt, men om
å anvende fagkunnskap for å styre et (forhåpentlig-
vis) høyt teknologisert samfunn. Gunders problem
stilling dreier seg egentlig om å hindre at revisj-
onistiske linjer oppstår i maktorganene (hvor de
politiske beslutningene fattes) og arbeiderklas-
sens fortrøpp, kommunistpartiet.

SAMFUNNSFORHOLDENE -

"ENKLE OG LETTFATTLIGE"?

Gunders argument for at arbeiderklassen skal ta
avgjørelsene i viktige spørsmål, er at de sam-
funnsmessige forholdene er "enkle og lettfattli-
ge" fordi arbeiderne ikke lenger blir utbytta, og
bruker Marx til støtte for sitt syn.

Gunder forenkler forholdet mellom den
økonomiske basis og overbygningen. Det er
ingen mekanisk sammenheng mellom disse, ov-
erbygningen, ideologien, blir ikke automatisk
omdanna sjøl om produksjonsforholdene er sosi-
alistiske. Det er ikke slik at borgerskapets ideo-
logi er bekjempa hverken i arbeiderklassen el-
ler samfunnet som helhet sjøl om borgerskapet
ar fratatt eiendomsretten til produksjonsmidl-
ene.

Det vil også være rester av kapitalistisk
produksjonsmåte og rester av kapitalistiske
produksjonsforhold langt inn i sosialismen. Marx
snakker blant annet om at den borgerlige retten
vil gjelde ved fordeling av det samfunnsmessige
utbyttet av produksjonen (Se Marx: Kritik av
Gotha programmet). Det jeg forsøker å vise er
at det vil eksistere et økonomisk grunnlag for
at borgerlig ideologi vil blomstre under sosia-
lismen

Sjøl om arbeiderklassen utvilsomt vil ha et
høyere politisk nivå etter revolusjonen og at fler-
tallet i arbeiderklassen faktisk ønsker seg et
sosialistisk samfunn, er det idealisme å påstå
at arbeiderklassen umiddelbart vil ta riktige
standpunkt i viktige saker.

For det første er menneskene forma av
klassesamfunnet. Borgerskapets ideologi har
vært den herskende ideologien i flere århundrer.

Borgerskapet har makta over rettsvesenet, ut-

danningssystemet, propagandaen osv. Det vil ta tid å omdanne f.eks. institusjoner som utdanningssystemet, ta bare den enkle saken at lærerene (vi skal vel ikke kvitte oss med de(?)) er utdanna under kapitalismen. Det tar heller ikke mindre tid å omdanne menneskenes tenkning. Og det skjer ikke automatisk, men må skje gjennom en bevisst prosess hvor kommunistene må stå i ledelsen. Omdanningene av overbygningen må skje bevisst, den kommer ikke som et mekanisk etterslep til basis.

For det andre er sosialismen fortsatt et klassesamfunn hvor maktforholdene er bytta om. Det er fortsatt undertrykking under sosialismen. Dette er hele poenget med den sosialistiske samfunnsformasjonen. Sosialismen er et samfunnssystem som stadig er under omdanning - en stadig revolusjon, - mot kommunismen hvor det ikke lenger finns noe materielt grunnlag for undertrykking. Men omdanningsprosessen en foregår ikke smertefritt etter ei rett linje. Det har historia vist flere ganger. Det er stadig kamp mellom ulike linjer, mellom ulike klasseinteresser. Og det er ikke gitt at den riktige linja vil seire fordi det eksisterer både et materielt og et ideologisk grunnlag for feilaktige politiske linjer, for at borgerskapet skal ta makta i den sosialistiske staten og gjeninnføre kapitalismen. Hvordan vi skal hindre dette er sjølsagt en del av sosialismediskusjonen, men vi må først klargjøre hvorfor det kan skje.

Et tredje poeng er at det vil være flere krefter i fronten som gjennomfører den sosialistiske revolusjonen, bl.a. kan vi tenke oss åpne revisjonister av ymse slag i en slik front. Disse kreftene vil sjølsagt kjempe om massenes gunst for å komme til makta. For sjøl om massene ønsker seg sosialisme er det helt sikkert manglende kunnskap om den vitenskaplige sosialismen blant massene. Det er en av årsakene til at arbeiderklassen trenger en fortropp som har denne kunnskapen. (Heller ikke alle kommunister er alltid i stand til å skille marxisme fra revisjonisme).

PARTIET OG ARBEIDERKLASSEN

Gunder nevner riktignok i en bisetning at partiet skal lede arbeidermassene, uten å si noe om hvordan partiet skal lede. Han går i det hele tatt ikke på problematikken ledelse/makt i et sosialistisk samfunn, men sier helt allment at arbeidermassene er fullt i stand til å ta avgjørelser i alle viktige spørsmål. Hva mener egentlig Gunder? Skal et sosialistisk Norge organiseres etter flat struktur prinsippet. Jeg går ut fra at du ikke mener det, men måten du argumenterer på kan gi inntrykk av at det er det du går inn for.

"Kontrarevolusjonære skal undertrykkes. Demokratiet skal være demokrati for det arbeidende folket og diktatur over borgerskapet." Enig - men er dette uproblematisk? Det er jo nettopp mye av det diskusjonen dreier seg om, hvordan sikre at det er kontrarevolusjonære som undertrykkes. Stalin foretok stadig utrenskninger for å ta rotta på kontrarevolusjonære, og uten tvil strøk det med en del bra bolsjeviker og uskyldige masser, men han klarte ikke å hindre kontrarevolusjonen.

Hindrer vi kontrarevolusjonen ved ikke å gi kommunistpartiet formell makt, lovfasta særstilling. Det kan være verdt å ha i hue at kommunistpartiet i Sovjet før kontrarevolusjonen ikke hadde grunnlovsfesta særstilling. Det hindra likevel ikke at revisjonismen (les: borgerskapet) kom til makta. Det er viktig og nødvendig å studere utviklinga i Sovjet og grunnlaget for kontrarevolusjonen, men vi er like langt hvis vi fokuserer på partiets formelle stilling.

Etter min mening er det langt viktigere å diskutere at partiet faktisk ikke var den ledende krafta i det sosialistiske Sovjet, men alt ble bestemt av en håndfull personer, noen få personer var det reelle maktorganet, og hvilken betydning dette hadde for det som skjedde.

Det som etter min oppfatning er kanskje klart, er at hvis partiet skal være en reell ledelse må partiet også ha makt. Som jeg har vært inne på, er sosialismen et klassesamfunn hvor under-

trykking er nødvendig (ellers er det bare tull å snakke om klassesamfunn). Gunder er også enig i at kontrarevolusjonære skal undertrykkes. Når vi er enige i at undertrykking er nødvendig må vi også kunne bli enige om at det må finnes et undertrykkingsapparat. Dette vil være et sosialistisk statsapparat og voldsapparat. Hvem skal ha kontrollen med dette. Det tar ikke Gunder opp, bortsett fra at han ikke mener at partiet ikke skal ha kontrollen over voldsapparatet slik je forstår innlegget hans. Men hvis ikke partiet skal ha noe som helst kontroll med statsapparatet/voldsapparatet, hvordan skal da partiet stå i ledelsen for det sosialistiske samfunnet. Skal partiet være en ideologisk veileder og så får vi håpe at massene følger etter. Hvis de ikke gjør det: vel der gikk desverre sosialismen til helvete denne gangen (?)

Jeg har bare tatt opp noen poenger som Gunder er inne på i innlegget sitt. Jeg syns Gunder er

ER HØGRE - - - (forts. fra s. 36)

Det snakkast ganske ope om navn, møtestader og tidspunkt på alle plan i organisasjonen. I hovudsak er dette leinga sitt ansvar. Det er ikkje gjennomført diskusjonar i forbundet på sikkerheten og det er ikkje laga instruksjer.

h) Økonomi. Det sentrale økonomiarbeidet er styrka. Utgiftene er skore ned. Budsjetta blir overholdt (i haust brukte me ein del mindre enn budsjettert).

Problema ligg nå på inntektssida. Skal me halda oppe den aktiviteten me har nå - som etter mi meining er eit minimum - må kontingentinnbetalingane aukast. Idag tærer me på oppsparte fonds.

For det fyrste er det mange medlemmer og ein del lag som ikkje betalar kontingent, sjøl om det har betra seg ein del sidan nyttår, då berre halvparten av kontingenten var kome inn til sentralen. Framleis er det og eit problem at lag og DS sit lenge på kontingent før det kjem vidare.

svært lettvtint og overflatisk og går ikke inn på problemene i det hele tatt. Hvis vi skal få en skikkelig diskusjon om sosialismen, bør Gunder utdype standpunktene sine og behandle problemene grundigere. Bl.a. bør han utdype hva han mener om forholdet mellom part og statsmakt, hvordan avgjøresles skal taes og hvem som skal fatte avgjørelser. Og f.eks. hvordan kontrarevolusjonære skal undertrykkes.

En sak jeg ikke har tatt opp er problemer i den sosialistiske økonomien, f.eks. at planøkonomi krever sentralisme, fordeling av overskuddet osv. Det tar heller ikke Gunder opp, men slår fast enkelt og greit at arbeiderne skal ha siste ordet. Skal du innkalle til norsk allmøte for å vedta statsbudsjettet, Gunder.

Pernille

For det andre har kontingent pr. medlem vore synkande Det blir nå diskutert å heva minstsatsen med 1/3. Men det viktigaste må vera å mobilisera medlemmane politisk til å betala ein god del utover minstsatsen.

Noke av årsaken til problema ligg i at ein del lag ikkje har økonomiansvarleg som har dette som viktig oppgåve og det er svært få lag som lagar egne budsjett.

3. Konklusjonar

- Det er rett å slå fast at NKS er i klar framgang og at "ryktene om vår død er betydelig overdrevne"

- D t finst klare feil i retning høgre på akke viktige felt av arbeidet, feil som botnar i tendensar i tenkninga til å fjerna eller nedtona det revolusjonære grunnlaget vårt.

Werner V. E.

RAPPORT OM STODA:

ER HØGRE EIN FIKSJON

o. Meininga med denne artikkelen er :

- a) å gi eit bilde av stoda i NKS, utviklinga det siste året
- b) å gi nokre synspunkt på denne stoda, bl.a. knytta til debatten om høgreavviket.

Det sier seg sjøl at siadn dette ikkje er noko forslag til årsmelding må mykje bli stikkordmessig. Trur likevel det er viktig nå å prøva å sjå heilheiten i jobbinga vår. Artikkelen byggjer på rapportar fra ca 80% av laga - dei fleste frå etter jul. Innhaldet er diskutert i leiinga, men dei einskilde synspunkta står for mi rekning.

1. Først om den eksterne jobbinga:

- a) NKS har spela ei leiande rolle o interessekampen, særleg i aksjonanen mot statsbudsjettet. Overalt der NKS finst, var me med i leiinga for aksjonane, og dei fleste stadene den av-

gjerande faktor. Elles har me spela ei viktig rolle i ein del lokalekampar: Husleigestreikar, kamp mot reaksjonære reglement o.l. Dette har ført til at svært mange NKSarar i dag sit i tillitsverv på lærestadene. Dette arbeidet er og eiviktig kjelde til den vervinga som har vore

I samband med statsbudsjettaksjonane markerte dei fleste NKS-laga seg med eigen propaganda. Nokre har og laga flygeblad på meir lokale saker. Sjøl om ein bør diskutera innrettinga på det som er laga, er dette eit viktig framsteg i høve til tidlegare aksjonar dei siste åra.

Det er gjort ein del viktig arbeid for å utvikla politikk for interessekampen, og for dei ulike skuleslaga, bl.a. i forhold til stortingsmelding 45 om arbeid og utdanning og i forhold til DH-skulane.

Et lag har gjort ein stor innsats for å utvikla ein landsomfattande kamp mot staten si rasering av studentvelferden, særleg når det gjeld bustader.

Men det finst og viktige problem. Det er få og ingen diskusjonar i forbundet om interessekampen si rolle i høve til dei strategiske måla våre, sosialisme og revolusjon og i høve til analysa vår av samfunnet. Dette gjenspeiler seg i politikken. Tendenser til ukritisk omfaming av SV/Sosfront og politikken deira. Interesseorganisasjonene blir nedprioriterte til fordel for å sitja i statleg oppretta studentorgan. (Studenttinget, studentråd på PH o.l.). Særleg ille er dette når det gjeld NSU og LNL. Rett nok er NSU idag uten grunnplan og LNL spelar ei svært lita rolle for studentane sin kamp. Men kommunistane si løysing på dette kan ikkje vera å nedleggja studentane sine landsomfemmande organisasjonar eller overlata dei til Sosfront (som i praksis er det samme ofte). Me må ta opp kampen om den politiske linja, for å gjera desse organisasjonane til slagkraftige fagforeiningar for studentane, med eit aktivt grunnplan. Likevel er vår line i praksis idag å gi faen. For å ta lærarskulane igjen: Her har me mange dyktige folk med stor tillit blant studentane. Men desse folk jobbar ikkje i LNL, og er ikkje interessert i å komma på landsmøtet i LNL. Da me kalla inn til konferanse for folk frå lærarskulane i Sør-Norge for å drøfta LNL-landsmøtet, møtte INGEN.

På distrikts- og lagsplan er det ein del framgang når det gjeld å få ei leining på IK-arbeid, men framleis er det ein god del slik at folk jobbar som einskildpersonar. I Oslo som har eit svært omfattande arbeid på Studenttinget er grepet frå NKS si side om Progressiv Front svakt.

b) Propaganda. Det er nå igang KK-sal alle stader der NKS finst. Nokre lag sel tildels svært bra. Stavanger ligg på 5-6 KK pr. med-

lem i veka. Vil tru at me ligg godt framfor partiet (sjøl om det ikkje er noko stort mål for tida). Elles blir HMG stort sett spreidd og det gis ut lokalaviser. I tillegg kjem lokale flygeblad som eg har snakka om. Det finst og ein del veggavisdebatt, mest på interessekamp-saker. Me treng å styrka dei bra tendensane somer her. Då må me få meir plan over det. T.d. har sentralen ennå ikkje hatt ein diskusjon om prioritering av KK. Me må utvikla meir og dyktigare lokal propaganda.

Men det finst viktige politiske feil: Propaganda for revolusjon, prolariatets diktatur o.l. saker manglar. Polemikk mot SV manglar både på strategiske saker og meir dagsaktuelle, sjøl om det har vore tilløp i Afghanistan-saka - noko som faktisk har presse dei til å støtta geriljaen i ord.

c) Internasjonalt arbeid. Omsider har dette letta frå papirarket. Dei fleste stader hadde stand og innsamling i samband med Afghanistan-veka i vinter. Og på ein del skular finst det nå meir eller mindre faste Afghanistan-komitear. På Blindern har idear om at "alle politiske grupper må vera med" hindra oppstarting av komite heilt til nylig.

d) Elkes har ein mange lag som har jobba med Alta-saka, Polen og eit par lag har tilmed drive streikestøttearbeid! (Ein påfallande ting er at nokre relativt små lag ser ut til å vera meir allsidige enn store distrikt.)

2. Organisasjonen/Internt

a) Verving. Medlemstalet ved starten av haustsemestret er nokså usikkert, og frå vårsemesteret er det ennå meir uklart. Dette speglar for såvidt den dårlege kontakten som var mellom laga og sentralen då. Først nå er me kome så langt at me opererer med sikre tal. Det er i segsjøl eit viktig framsteg.

Ut frå dei tala me har er tilveksten ca. 20% frå august til februar. Me må verva ein god del meir før sumaren for å vera

like store som på slutten av vårsemestret ifjor. Tala skuler store skilnader. Eitt lag har tredobla seg. Nokre lag vervar metodisk og bra - har det som fast del av arbeidet sitt. Ein del små lag har ikkje verva, og står i fære for å forsvinna til hausten. Bergen har verva ubetydeleg og i tillegg hatt ein del utmeldingar.

To stader blei NKS i praksis nedlagt etter våren 80, då dei leidande slutta studiet, og berre eit parheilt ferske folk var igjen. D Det ser ut til at me får starta opp igjen det eine av dei. Elles jobbar me med å få i stand lag nokre fleire stader, der det ikkje har vore organisert arbeid på ei stund.

Til problema: Det er påfallande at nokre lag, med erfarne kommunistar som har stor tillit hjå folk, står i spissen for interessekampen og anti-imperialistisk arbeid, sel KK osv. - vervar lite eller ingenting. Delvis ser dei ikkje det som noka viktig oppgåve, "berre det skjer noko med viktige kampsaker", delvis er argumentet at "me må få orden på laget fyrst, slik at me har eit tilbod til folk".

Til det fyrste: Den kommunistiske rørsla byggjer på ei forståing av at folket ikkje kan sikrast varige forbetringar innafor dette systemet. Det må styrtast og til det trengst det m.a. eit stramt organisert parti av revolusjonære, eit parti av leiarar. Ut frå dette er det slik at om NKS i Bortgøymdal leiar svære aksjonar mot ein reaksjonær rektor, samlar inn 10000 til arbeidarane til Polen og tar den lokale AP-ordføraren som gissel i protest mot Alta-utbyggjinga - så har det svært avgrensa verdi om dei ikkje samstundes jobbar for å verva kommunistar. Særleg ille er det når dette vil føra til at NKS-laget blir nedlagt, slik det er fare for til hausten ein del plassar

Til det andre: Erfaringa er at nettopp det å verva aktivt er ein metode til å få orden på laget. Fordi det tvinger laget til å diskutera revolusjon og sosialisme med sympatisørane.

Eit par merknader elles. Dei prosent-

tala eg opererer med er basert på netto tilvekst av medlemmer. For det fyrste er dette ein del mindre enn bruttotilvekst pga. ein del utmeldingar og folk som sluttar på studiet. For det andre inneheld det ein del folk som er overført frå partiet eller andre NKS-lag, men som ikkje var registrert då smestret starta.

b) Dei aller fleste laga har nå fungerande styrer. Dette er faktisk ein viktig siger i høve til stoda for eitt år sidan. Men framleis er det altså nokre som ikkje har ei valt leiding. Vidare: Ein god del lag har etterkvart begynt å leggja eigne planer for arbeidet sitt. Men framleis er det svært mange som ikkje gjer det eller der planane er av typen: D sse møta skal me ha for dei er pålagt frå sentralt og så må me jo ha ein stand. Dette gjeld særleg i dei store byane. I og for seg er dette ofte eit framsteg. Men: I slike lag er styret gjerne berre eit utval for å arrangera møter og formidla beskjeder, og ikkje ei politisk leiding for det kommunistiske arbeidet på sitt område.

c) Me er komne eit sykke på veg med å utvikla ei eit funksjonsdyktig sentralt apparat. Kontakten med laga er styrka. Ein av dei mest gledelege tinga er tillåpa til frisk debatt i 4. mai, at dei kjem mykje meir inn frå laga enn før. Men den siste tida har det vore ein del rot, særleg i samband med innkallingar til konferansar. Dette hindrar utviklinga av politikk på viktige områder, men det set og sikkerheten i fare, når ein må ty til nødopplegg for å ordna ting.

d) Ei heilt sentral oppgave for oss er å fostre medlemmene våre til dyktige revolusjonære, gi dei høve til å utvikla seg politisk. I store deler av organisasjonen ligg dette heilt nede, iallefall drivst det heilt tilfeldig. For å nemna nokke: Dei fleste NKSara driv aktiv politisk jobbing, men svært sjelden er det diskutert i laget/med styret korleis dei skal jobba. Det finst svært lite planmessig oppfølging av dei folke jobbar med: Kontroll, ros, kritikk, hjelp. Dette gjeld fråtupp til botn i organisasjonen med få, men helderlege unntak. Vidare: I svært mange lag blir styreval avgjort av kven som ikkje har andre oppgåver frå før, folk går ut av styret etter eit halvt år: Nå har eg gjort mitt", mange er svært motviljuge til å ta oppgåver på høgare plan i organisasjonen. T.d. i Oslo blir folk glukka ut til verv i sentrale utval og interessekampjobbing, frontjobbing på tvers av laga. Nå er det slik at dette har vore naudsynt i ein del tilgelle for å få ting til å skje, men resultatet er at folk somburde ha vore forfremma kan falle heilt utafor, fordi dei ikkje kjenner dei rette folk, ikkje snakkar så mykje på møter o.l. Mykje kan seiast, poenget er at me jobbar ikkje planmessig med å gi kvar ein skild medlem høve til å utvikla seg til å bli ein politisk, teoretisk, organisatorisk leitar. Med tanke på dei oppgåvene me har stilt oss - å gjera revolusjon i dette landet, er dette eit utilgj-

rettar det opp, vil det og senka kvaliteten på organisasjonen etter kvart som gamle travarar går av med pensjon.

e) Disiplin. Stort sett er det større oppmøte enn før og folk er meir viljuge til å jobba. Men det finst framleis ein del folk som svever rundt utan kontakt med det laget dei er "medlemmer" i, som ikkje betalar kontingent, utan at laget gjer noko med dette til trass for at dei reknar dei som med. Nokre ganske få lag har ikkje noke klart skilje mellom medlem og ikkje-medlem, i eitt tilfelle blei ein som sjø rekna seg som utmeldt invitert til å halda innleing på eit NKS-møte om indre forhold i ml-rørsla.

f) Det blir studert meir enn på lenge. Sentralen har utarbeidd ein del studieopplegg som blir nytta rundt i organisasjonen, ein del har og laga sine egne opplegg, ofte på grunnleggjande saker i teorien: "Kapitalen", "Lenins Hva Må Gjøres", Marx, Engels, Lenin om filosofiske spørsmål er eksempler på ting som blir studert.

Men utgangspunktet er dårleg: Svært mange kjennar litetil dei grunnleggjande prinsippa i marxismen-leninismen. Mange har aldri vore gjennom grunnsirkele. Men og ein del "gamle" folk fremmar idear som strir mot marxismen. Bl.a. er dette uttrykk for at det er lenge sidan me diskuterte spørsmål som statens klassekarakter, vopna revolusjon, proletariats diktatur. Allment er det dårleg kjennskap til politisk økonomi.

Desse tinga speglar seg både i debatten om sosialismen (som har vore viktig og hatt mykje å seia for entusiasmen og interessen for teoretisk debatt og studier, men som altfor ofte har blitt ein akademisk debatt om ideelle demokratiske prinsipp) og i problema med å utvikla ein økonomisk politikk idag, t.d. når dei gjeld oljepengane.

g) Sikkerhetsarbeidet har vore i tilbakegang.

veleg sløsing med ressurser. Om vi ikkje

(fortsettelse s. 32)